

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.04.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[В. Банкеръ](#)

✓ На бизнеса не му излизат 2-та милиарда, които премиерът каза, че му е дал

Административно затворените фирми ще плащат за помощи, които не са получили

До края на юни, какъвто е законовият срок, „подпомогнатите“ от държавата "административно затворени обекти" ще трябва да внесат в хазната към 10 млн. лв. данък печалба. Това е около 10% от приходите им под формата на помощ, която държавата им е обещала (около 93 млн. лева). Но не е изплатила в рамките на 2020 година! Такъв е плачевният резултат от държавното подпомагане заради пандемията

От тези мними компенсации заради пандемията, фирмите все пак ще могат да покрият разходите си за времето, когато са били административно затворени. Това са разходите за ток, охрана и такса смет, която пък общините не проявиха желание да сторнират. След това трябва да обложат разликата приход-разход и сумата ще намалее още.

С една дума - чака ги данък печалба върху загубите, показва анализ на „БАНКЕРЪ“. Но такава е инструкцията на НАП: *"приходите се отнасят за периода, в който са реализирани разходите"*. Това каза ексклузивно за „БАНКЕРЪ“ Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Счетоводната логика била такава: *приходите, договорени по времето, когато са правени разходите, се начисляват, въпреки, че са обещания, а не реално получени пари*, обясни той.

Това е доста необяснимо, защото тези средства може и „въобще“ да не се получат. И тогава предприятията ще имат да вземат това, което са платили като данък за неполучена подкрепа. Това коментира председателят на АИКБ Васил Велев. Тоест ние пак се стремим да изтеглим ликвидност от икономиката, вместо да я влеем! Което не предвещава добри резултати, обясни Велев.

За януари помощите за предприятията още не са платени, дори за декември не всички са изплатени. Мерките за подкрепа на бизнеса при първата вълна на пандемията тепърва започват да се изплащат - 1 година по-късно. Малките предприятия едва сега кандидатстват. Подадени са около 5000 заявления, от които едва ли ще бъдат одобрени повече от 1500 на обща стойност 78 млн. лева.

Тази безотрадната картинка

контрастира с правителствения оптимизъм.

„Подкрепихме бизнеса в пандемията с близо 2 милиарда лева през Министерството на икономиката и Министерството на труда и социалната политика“. Това заяви - за кой ли път, преди дни министър-председателят Бойко Борисов.

Затрупаният с пари бизнес обаче по никакъв начин не може да оправдае сумата, цитирана от премиера.

Напротив, колкото и да се стараят негови представители и да включват всеки възможен лев, даден им с пандемията, сумата не може да набъбне над 1.350 млрд. лв.

Нещо повече: премиерът бърка парите, дадени на бизнеса

- в лицето на собствениците на фирми, и средствата, които са прехвърлени на персонала. А двете, макар и да имат общо, са твърде различни неща.

Доказателство за това са и думите на Велев.

До момента безвъзмездното финансиране в подкрепа на предприятията е под 300 млн. лв., категоричен е той. Изплатени са суми от 3000 до 10 000 лв. само на микропредприятията (общо малко под 200 млн. лв.), както и секторни мерки - 10 млн. за туристическите фирми и 30 млн. за автобусните превозвачи, плюс неизвестно количество за затворените бизнеси при втората вълна, но от порядъка на 50 милиона. А от планираните 2 млрд. лв. кредити, гарантирани от ББР, са усвоени под 200 милиона. Но това са заеми, които подлежат на връщане.

По думите на експерта, работодателите отдавна са предупредили за рисковете, свързани с антикризисните мерки. Затова те са настоявали подкрепата да се финансира с бюджетни средства, а не от европрограмите за иновации. Защото рано или късно кризата ще приключи, а у нас в последните години се отчита срив на иновациите и инвестициите. Поради това имаме по-бавен ръст на БВП в сравнение с другите източноевропейски страни и съответно, по-малки доходи.

На практика *бюджетът не се пипа за стимулиращи икономически мерки, но за увеличаване на парите на държавните чиновници се намират пари*. А те не са пострадали по никакъв начин от кризата. Обратното - голяма част от тях работят от къщи, но заплатите им са вдигнати с повече от 20% за сметка на бюджетните разходи.

Хората и бизнесът, които плащат данъци и пълнят хазната са тези, с чиито пари ще се връщат заемите, взети за вдигане на заплатите на чиновниците. За фирмите на тези хора подкрепа липсва.

От другата страна са нещастния среден и дребен бизнес, гръбнакът на икономиката, както са назубрили не само кандидат-депутатите на властта, но и повечето от останалите.

До малките и средните предприятия пари още не са стигнали, а вече сме в третата вълна на кризата. По тази причина фирмите отдавна са в тежко състояние. Въпросните компании чакат финансовата помощ, за да се разплатят с доставчиците си и с държавата за данъците. На практика в повечето случаи тези дълго чакани пари, които все не пристигат, няма да могат да се ползват за нищо друго освен за плащане на дългове. Когато сме пестеливи за икономиката и разточителни за администрацията, се получава тази картина: *работните места са намалели със 170 000, основно в туризма, преработващата промишленост и търговията*, казва Велев.

Към момента едва ли повече от 50-60 фирми са се възползвали от държавните гаранции, за да вземат кредит и това са предимно големи предприятия. За дребния бизнес мярката на правителството се оказва неизгодна, защото търговските банки не намаляват лихвите, въпреки че работят в условията на свръхгарантираност на заемите. Затова от 2 млрд. лева за портфейлни гаранции, отпускани от Българската банка за развитие, до момента са усвоени под 200 млн. лева, уточни Иванов.

От месеци бизнесът настоява за прозрачност и лесна сравнимост на условията на търговските банки при отпускането на кредити по линиите с облекчени условия и с помощи от Европейския съюз. Той настоява и за отчитане на качествените, а не само количествени показатели при отпускането на подобни кредити за да се гарантира, че средствата ще се използват наистина за подпомагане на най-нуждаещите се малки и средни предприятия. Но властта няма уши за да чуе тези искания.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ При 36.41% въведени протоколи: 6 партии влизат в НС

В 45-то Народно събрание се очаква да влязат шест партии. Това сочат междинните прогнозни данни от обработените до момента от фирмата "Информационно обслужване" секционни протоколи след вчерашния вот на база 36,41 на сто от обработени протоколи в Районните изборителни комисии към 06,30 часа.

ГЕРБ/СДС - 23,78%

"Има такъв народ" -19.03%

БСП за България - 14.85%

Демократична България - 11.05%

ДПС - 8.92%

Изправи се! Мутри вън! - 5.12%

Под чертата от 4 процента към този момент остава ВМРО с резултат от 3.57%

Партия "Възраждане" е с 2.97% ,

Воля - НФСБ - 2,45%

както и БНО на ВАСИЛ БОЖКОВ – 3.20%.

"Републиканци за България" - 1.01%

"Атака" - 0,51%

Партия АБВ - 0,5%

12 723 души са заявили, че не подкрепят никого.

От вота в чужбина най-подкрепени са "Има такъв народ" и "Демократична България".

✓ Борисов предлага експертно правителство

Премиерът Бойко Борисов прикани към консолидация и стабилност в първия си коментар на парламентарния вот. Борисов предупреди всичките си опоненти, че нямат експертиза и международна подкрепа да се справят:

„Разбира се, и без петел ще съмне, и без Борисов, и без вас, разбира се. Имате ли по-опитен от мен. Има ли някой по-голяма международна подкрепа. Някой, който да се е справил с три кризи – финансово-икономическа, т.нар. гръцка криза, имиграционната криза, пандемията сега“, коментира премиерът и предупреди, че пред страната предстоят тежки осем месеца.

Малко преди полунощ в излъчване на живо в акаунта си във Фейсбук Борисов заяви: „Аз им предлагам мир. Аз им предлагам да сложим експертите, да сложим хората, да поемем отговорност и да направим за България до декември максимално усилие, за да излезем от пандемията, да тръгнем нагоре и тогава вече всичко е ясно. Това е моето предложение към всички. Порадвайте се един-два дни, три, и след това помислете „кое е стабилно и кое не е?“ И как можем да мобилизираме, нали сте уж „Съединението прави силата“, това ви е гербът. Хайде да видим дали можем да се обединим в името на държавата“.

Борисов припомни още на тези, които са „спечелили четири-пет, девет процента“, какво е станало с кабинета „Орешарски“.

✓ **Кънчо Стойчев: Вероятността да се стигне до нови избори е значителна**

Има нова картина в страната, доминира опозиционният вот, изтъква социологът

Промяната започва, не свършва с тези избори

Интервю на Силвия Великова с Кънчо Стойчев

Има нова картина в страната, доминира опозиционният вот, подчерта социологът Кънчо Стойчев в интервю за БНР. Съотношението от лятото 2:1 в полза на опозиционно настроените български избиратели е останало и се е проявило на изборите, смята той.

Вероятността да се стигне до нови избори е значителна, изтъкна Стойчев. „Новите избори са неизбежни. Въпросът е дали ще бъдат през служебен кабинет преди президентските избори, или след президентските избори.“

Стойчев отбеляза, че организацията на изборите е била „прилична“, над 3 милиона българи са гласували - „напълно легитимно гласуване“.

„Неприятни сцени с покупки на гласове имаше, както винаги, но без да повлияят същността на основните резултати“, посочи социологът.

„Победител има. Няма спор, че това е ГЕРБ. БСП падна поради напълно грешна стратегия и поведение на лидера на партията. Става дума за сбъркана политика. БСП, бидейки най-голямата опозиция в парламента, не намери никакъв начин да обедини опозиционно настроените българи“, гласи анализът на Кънчо Стойчев за предаването „Преди всички“. Относно малката разлика между „Демократична България“ и ДПС той заяви, че гласовете на ДПС са винаги в определени рамки и няма нищо неочаквано, а резултатът на „Демократична България“ е добър.

Изявленията на премиера Бойко Борисов от снощи според Стойчев имат два аргумента – излизане от медицинската криза и единство при завършване на процеса на разпределение на европейските фондове.

„Предложението е напълно разумно, но вероятността то да бъде реализирано е много ниска“, коментира Кънчо Стойчев. По думите му, Слави Трифонов не би подкрепил ГЕРБ и да „вземе такъв завой“, защото избирателите му са го изпратили за друго в парламента и той има по-дългосрочна стратегия.

„Въпросът е дали той би искал да управлява, зависим на всяка своя крачка от ГЕРБ. Отговорът е „не“. Основната задача, която си поставя тази партия, е промяната в България. Тази промяна започва, тя не свършва с тези избори.“

Цялото интервю слушайте в [звукovia файл](#).

✓ **Туроператорите могат да кандидатстват за държавна помощ за чартърни полети**

От 2 април до 7 юни туроператорите могат да подават заявления за кандидатстване по втората фаза на схемата за държавна помощ от 35 евро за всяка седалка от чартърните полети, които организират за туристи до България.

Помощта ще обхваща полетите, извършени в периода от началото на тази година до края на май, съобщиха от Министерството на туризма.

Помощта се отпуска само за полети с капацитет не по-малко от 100 места. Максималният размер по схемата не може да надхвърля 800 000 евро на предприятие, като става въпрос за преки безвъзмездни средства.

Туроператорите могат да кандидатстват по електронен път.

Преди стартирането на първата фаза мярката беше оповестена като антикризисна, а целта ѝ е привличането на чужди туристи по българското Черноморие.

✓ **Комисията по стоковите борси и тържищата: Потребителската кошница е поевтиняла**

Репортаж на Анелия Джамбазка в предаването "Хоризонт за вас"

С до 50% ще скочи цената на олиото спрямо миналогодишната, прогнозира Държавната комисия по стоковите борси и тържищата. За сметка на това тази година купуваме по-евтини плодове и зеленчуци. По данни на комисията потребителската кошница е поевтиняла, макар и с малко. Какви са цените на пазарите на дребно в София провери репортер на "Хоризонт".

Пазарът „Иван Вазов“ е необичайно празен, каза Мариан, който продава плодове и зеленчуци вече 6 години.

Краставиците и червените домати средно вървят по 4,80 лв за килограм, а розовите - по 5,80. Цитрусите се продават за около 3,50 лв. за килограм, а ябълките - по 4,50 лв.

На този пазар има и търговци, които предлагат собствена продукция, като Красимир Савов. Неговите градини са в село Говедаре, Пазарджишко. Според него освен заради намалените доходи, клиентите са по-малко и заради мерките за дистанция по пазарите.

На Женския пазар гледката е друга. Мерките отново се спазват и това не спира хората, дошли дотук заради по-ниските цени.

По данни на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата, причината за високата цена на олиото е ниският добив на слънчоглед в Европа, през миналата година. От началото на Covid пандемията, ръстът е с близо 40%, обясни председателят Владимир Иванов.

Разликата в цените на стоките между пазарите и супермаркетите може да достигне и до два пъти, поясниха от комисията. "Най-лошото е, че в най-бедните градове ще намерите най-високите цени, а в София, Пловдив и Варна можете да намерите най-ниските", коментира Иванов.

Според експертите не се очакват резки скокове в стойността на основните хранителни продукти през годината.

Репортажа на Анелия Джамбазка в предаването "Хоризонт за вас" можете да чуете от [звукovia файл](#).

✓ "Рестартирай Европа": Успехът на инструмента SURE

Европейският инструмент за временна подкрепа за смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) е достъпен за страните от ЕС, които трябва да мобилизират значителни финансови средства за борба с отрицателните икономически и социални последици от пандемията от коронавирус на своя територия. Чрез него може да бъде предоставена финансова помощ в размер до 100 милиарда евро под формата на заеми от ЕС за засегнатите държави членки, за да се справят с внезапно увеличение на публичните разходи с цел запазване на заетостта. Като страна членка на ЕС България също има тази привилегия и заинтересованите страни вече се възползват от финансовия стимул.

Преди дни доклад на ЕК потвърди успеха на инструмента SURE за защитата на доходите и работните места. В него се заключава, че SURE е смекчил успешно сериозното социално-икономическо въздействие, произтичащо от кризата с COVID-19. Той е спомогнал да се гарантира, че безработицата в държавите членки бенефициери по време на кризата е нараснала значително по-малко, отколкото по време на световната финансова криза, въпреки по-голямото намаление на БВП. Разяснения за механизма SURE дава Искрен Ангелов - началник на отдел „Активна политика на пазара на труда“, дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“ към МТСП.

„За първи път в своята история ЕК емитира социални облигации на капиталовите пазари, за да набере средства, които да допринесат за запазване на работните места по време на кризата. Според доклад на ЕК, публикуван на 22.03. се посочва, че вече са разпределени около 90% от общо 100-те милиарда евро по линията на инструмента. Също така в доклада се посочва, че благодарение на високия кредитен рейтинг на ЕС държавите членки са спестили приблизително 5,8 милиарда евро от лихвени плащания, тъй като са използвали SURE, а не са емитирали сами държавни дългови инструменти“, посочи Ангелов.

Според доклада на Комисията през 2020 г. инструментът е подпомогнал между 25 и 30 милиона души. Това представлява около една четвърт от общия брой на заетите лица в 18-те държави членки бенефициери. В него също така се оценява, че между 1,5 и 2,5 милиона предприятия, засегнати от пандемията от COVID-19, са се възползвали от SURE, което им е позволило да задържат своите работници.

България е одобрена за заем по инструмента SURE в размер на 511 млн. евро. Страната ни е сред 7-те страни в Европа с възможност за заем до 1 млрд. евро.

„Изключително важно е да се подчертае, че тези финансови средства не са безвъзмездни, а са заеми за страните, чрез които те реализират своите социални политики за запазване на работните места и доходите на трудещите се. Средствата от 1 млрд. на практика покриват разходите от рѐджавния бюджет за реализиране на така наречената мярка 60/40. По последни данни изразходваните средства до момента са в размер на 987 млн. лева.“

Голям процент от работодателите в България вече са се възползвали от финансовите възможности на инструмента SURE. По мярката 60/40 са най-много запазените работни места на работниците и служителите наети в преработващата промишленост – над 166 000 или 44% от общия брой на подкрепените лица. Следват секторите хотелиерство и ресторантьорство с над 67 000 работници и служители или 18% от всички лица. И сектор търговия и ремонт на автомобили са над 46 000 наети лица или 12% от общия брой. Около 30 000 са запазените работни места в сектор транспорт, над 10 000 са работните места в сектор строителство и сектор култура и спорт.

Заявления за кандидатстване за финансова помощ по европейските механизми се подават във всички дирекции на бюрата по труда в страната. До 15 април всички желаещи могат да подадат заявление за изплащане на финансови средства за периода от 1 януари до 31 март. А след 15 април кандидатите ще могат да подават заявления за периода от 1 април до 31 май тази година.

✓ Брюно льо Мер: Новите Covid рестрикции ще повлияят на френския икономически растеж

Новите ограничения във Франция във връзка с коронавирусната пандемия ще повлияят на икономическия растеж тази година, но е твърде рано да се каже с колко, заяви в петък финансовият министър Брюно льо Мер пред френската телевизия CNews, предаде Ройтерс.

Неговото изявление е факт, след като в сряда президентът Еманюел Макрон обяви, че [Франция влиза в нов национален локдаун за поне четири седмици](#), който включва и затваряне на училищата за три седмици, докато страната се опитва да пречупи третата вълна на инфекции с Covid-19, която заплашва да претовари болниците.

"Тези мерки ще повлияят на икономическия растеж през 2021 г. Ние сме в процес на оценка на негативното влияние, като през следващите дни ще имаме новата оценка", посочи Льо Мер пред CNews, когато беше попитан дали той продължава да се придържа към заложената от правителството цел за икономически растеж от 6% през тази година.

Брюно льо Мер повтори, че новите локдаун мерки ще доведат до принудително временно затваряне на 150 000 бизнеси в страната, което ще струва около 11 милиарда евро на месец.

Управителят на Френската централна банка Франсоа Вилроа дьо Гало заяви в четвъртък, че не очаква новите ограничения да окажат влияние върху прогнозата на банката за растеж от 5,5% през 2021 г., при условие че противоепидемичните мерки не продължат след началото на май.

Вчера Франция съобщи за над 50 000 нови инфекции с Covid-19 и 308 смъртни случая, докато броят на хората в интензивните отделения се увеличи до 5 109.

В днешното си интервю Брюно льо Мер повтори призивите си към Европейския съюз да ускори изпълнението на своя план за икономическо стимулиране.

"Европа трябва да разбере, че трябва да се движим бързо и че средствата за стимулиране, обещани на европейските граждани, трябва сега да пристигнат в държавите членки, тъй като през 2022 или 2023 г. ще е твърде късно. Китайците и американците ще бъдат пред нас", посочи той.

Въпреки че 27-членният блок се споразумя миналото лято за огромен по размер фонд за стимулиране на стойност 750 млрд. евро, отделните правителства в ЕС все още представят подробни планове за това как се стремят да харчат пари от фонда, като мнозина от тези планове трябва да бъдат ратифицирани.

✓ Проф. Уийл: И да доближим предишното нормално, това няма да е краят на ковидразходите

Интервю на Веселин Паунов с проф. Мартин Уийл в предаването „Събота 150“

„Епидемията доведе до спад на производството, тъй като икономиките са ограничени. И напоследък, поне във Великобритания, виждаме, че макар и настоящият локдаун да е ефективен, изглежда има по-малко въздействие върху нивото на икономическата активност, отколкото първият локдаун имаше. Може би се учим как по-добре на управляваме локдауните. Реалността, разбира се, е, че те са необходими, за да се избегнат по-големи икономически и социални щети... Локдаунът наистина не е алтернатива на порядъчно функциониращата икономика. Но е средство да се гарантира, че икономиката може да функционира поне на някакво, макар и по-ниско равнище“. Това каза пред БНР проф. Мартин Уийл от Кингс колидж, Лондон.

В статия във „Файненшъл таймс“ той изтъква, че без масовото ваксиниране икономиката няма да може да функционира както преди пандемията. Така че всички инвестиции или харчене на средства по принцип би трябвало да помогнат за завръщане към някакъв по-нормален живот, до съживяване на икономиката и намаляване на загубите в бъдеще.

По думите на проф. Уийл, дори да се приближим към предишното нормално, това няма да е краят на разходите, свързани с Covid.

„Един такъв разход произтича от вероятността ваксинираните да трябва да получават по още една доза поне веднъж годишно срещу нови щамове. В резултат на дългата пандемия някои хора са били или продължават да са болни продължително време. Грижите за тях предполагат разходи, каквито не ни се е налагало да правим преди епидемията. Може да ни се наложи да запазим под някаква форма социалното дистанциране, за да се подкрепи ефектът от ваксинирането. Брутният вътрешен продукт вероятно в не толкова далечно бъдеще ще достигне отново нивото отпреди епидемията. Но реално жизненият стандарт няма да е толкова висок. Ще трябва да се вложат ресурси в борбата срещу епидемията, които само преди 18 месеца смятахме да похарчим за други неща, които тогава бяха от по-голям приоритет“.

В предаването „Събота 150“ той подчерта, че досега са похарчени доста пари, но част от тези разходи е можело да бъдат направени и по-мъдро.

„Във Великобритания похарчихме много за Програмата за тестване и проследяване, но отне много време, докато тя започне реално да функционира. Но харченето на пари по принцип беше правилното нещо. Разбира се, ако погледнем към бъдещето, дълговете, които натрупахме, ще трябва да бъдат обслужвани и ако лихвените проценти не останат много ниски, цената за данъкоплатците ще излезе солена“.

Проф. Мартин Уийл е категоричен, че ваксините са ефективни и потушават епидемията.

„Трябва всички да се ваксинират. Това няма да е толкова лесно, колкото изглежда. Отзивите за ваксината на „АстраЗенека“ напоследък не са добри. Хората се притесняват от евентуална връзка между ваксината и редките случаи на тромбоза. Напоследък чета, че дори и в сравнително бедни страни хората не са склонни да бъдат инжектирани с тази ваксина и това е притеснително. Във Великобритания, знаете, няма никаква съпротива срещу нея и се вижда, че в резултат на масовото ваксиниране случаите на заразяване непрекъснато намаляват, а броят на смъртните случаи дори пада много по-рязко от очакваното. И това до голяма степен е благодарение на ваксината... Рисковете да не бъдеш ваксиниран и заради това да се заразиш и да умреш или да развиеш продължително заболяване впоследствие са наистина много високи. В сравнение с това рисковете от ваксината изглеждат наистина много малки“.

Интервюто с проф. Мартин Уийл можете да чуете в [звуквия файл](#).

✓ "Газпром" увеличи износа си на природен газ с близо 31% през първото тримесечие

За България износет на руски природен газ нарасна с 52,4%

Руската компания "Газпром" увеличи износа си на природен газ през първите три месеца на 2021 г. с 30,7% в сравнение със същия период на миналата година, като общият обем достигна 52,7 милиарда кубически метра, съобщи компанията в петък, предаде Ройтерс.

Газпром също така посочи, че търсенето на природен газ в Европа през март е било сравнимо с това през зимните месеци.

Според компанията, доставките на руски газ за България са се повиши през посочения период с 52,4%, за Турция са скочили с цели 106,6%, за Германия - с 33,3%, за Полша - с 18,5%, за Сърбия - със 71,3%, в посока Финландия - с 67,3%, за Румъния - с 90,4% и за Гърция - с 23,4%.

Същевременно добивите на природен газ от страна на "Газпром" са се увеличи през първото тримесечие с 10,5% спрямо същия период година по-рано, достигайки 136,2 милиарда кубически метра.

✓ Косово има нов президент

Депутатите в косовския парламент избраха вчера Вьоса Османи, смятана за най-популярния косовски политик, за президент, преодолявайки опозиционния бойкот, който не провали кворума ден по-рано.

38-годишната Османи, представител на по-младото политическо поколение, решено да се бори с корупцията, получи 71 гласа от 82-ма присъстващи депутати, което означава, че е "избрана за президент на републиката", заяви председателят на парламента Глаук Конюфца.

Зад кандидатурата на Османи е партията "Самоопределение", която спечели парламентарния вот през февруари с над 50 процента от гласовете.

До избора на нов президент се стигна, след като досегашният държавен глава Хашим Тачи подаде оставка, тъй като му бяха повдигнати обвинения от Специализирания съд в Хага, който разследва предполагаеми престъпления на Армията за освобождение на Косово, чийто бивш командир беше Тачи.

✓ Урокът от ситуацията в Суецкия канал

Репортаж на Марта Младенова за предаването „Събота 150“

Шест поредни дни светът се фокусира върху блокадата на Суецкия канал, а различни експерти изчисляват щетите. Цените на суровините, пренасяни през изкуствения воден път, веднага скочиха. Недостигът на стоки също започна да тревожи редица компании, а оттам веднага дойде и предупреждението за допълнително поскъпване на редица стоки за крайните потребители.

„Като се има предвид, че каналът е бил блокиран два пъти в средата на 20-и век, цялостният ефект е бил сравнително малък на фона на цялата световна търговия в онези времена. Сега всичко е доста по-мощно, но няма чак толкова голяма разлика. Това означава, че ефектът всъщност е сравнително малък“. Това заяви в интервю за предаването „Събота 150“ австралийският икономист Джон Куигин.

Първата блокада на канала е през 1956 година, а мнозина експерти вярват, че Суецката криза тогава е можела да доведе до ядрена война. Макар и в наши дни геополитическата ситуация да е доста различна, натовареният морски път остава гореща точка. Към момента каналът е управляван от Египет, а загубите заради шестдневната блокада от огромния товарен кораб „Евър Гивън“ за страната надхвърлят милиард долара. И до днес там има британски военни бази, припомня Мико Меред - професор по геополитика със специален интерес върху морските превози, преподавател в различни учебни заведения:

„Всъщност, най-голямото предизвикателство за мореплавателите и собствениците на компании за морски превози е да намерят алтернативни маршрути. А те не са толкова много. Вариантите са или да се премине през нос Добра Надежда, една от най-южните точки на Африка, или да се избере плаване на север през Арктика. Тези две възможности не са толкова добри, колкото е Суецкият канал. Суецкият канал е и ще остане топ приоритет, но аз съм сигурен, че в следващите дни, седмици и месеци ще чуем призови за драгиране на Суецкия канал. Също така предполагам, че ще чуем гласове и от Арктика, и от Африка, които ще се опитат да убедят мореплавателите да използват съществуващите алтернативни морски пътища“.

Проф. Ханцзюн Ян, който преподава икономика на транспорта в Университета за международен бизнес и икономика в Пекин, припомня, че 12% от глобалната търговия преминава през Суецкия канал:

„Което означава, осреднено по 3 милиона тона карго превози дневно. Стойността е около 10 милиарда долара. Стоките, които преминават през Суецкия канал, са всякакви - електроника, дрехи, играчки, както и суровини като петрол и природен газ. През този канал преминават 10 процента от световната търговия на нефтени продукти. Знаете, че когато започна блокадата на този ключов морски път, цената на петролните фючърси веднага се покачи“.

Пламен Нацков, старши търговски експерт в компанията VesselsValue:

„Не трябва да се минимизира ефектът върху веригите за доставки. Когато корабите преминат Суецкия канал и достигнат Европа, ще има задръстване в пристанищата за разтоварване“.

Той е убеден, морският транспорт остава най-добрата алтернатива, а инциденти като блокадата на Суецкия канал са толкова редки, че не биха променили коренно ситуацията. От Пекин анализът е друг:

„Чуват се гласове, че други видове транспорт може да се радват на по-голяма популярност в световната търговия. Например - жп линията, която свързва Китай с Европа. По този път могат да се транспортират стоки от Китай до Евразия и дори да се достигне до Португалия. Има две основни трасета - едната линия преминава през Русия, за да достигне Европа. Другата линия преминава през Централна Азия, влиза в Турция, а оттам се разклонява към Балканите и достига до Чехия. България е важен потребител на жп линията между Китай и Европа. Наистина има много сериозен интерес от вашата страна, а аз мисля, че основното предимство на този вид транспорт е по-краткото разстояние и следователно по-бързата доставка на стоките. Проблемът е, че цената е двойно или дори още по-висока“.

Авиацията също е вариант, но е в пъти по-скъп, макар и много по-бърз, категорични са и четиримата анализатори. Тя се използва обикновено за спешни случаи - например, ваксините срещу Covid-19 се доставят единствено по въздушен път.

Какъв е урокът, който може да научим от ситуацията в Суецкия канал?

„Поуката е, че подобни проблеми са почти винаги решими. Загубите не са толкова съществени, особено ако ги сравним с други явления, например - пандемията от Covid-19, която наистина сериозно подкопа основите на световната икономика. За съжаление, драматичните снимки, които хората видяха, ги накараха да си мислят: „Това е голям кораб, който блокира голям канал. Това означава, че и проблемът е голям“, коментира от дома си в Австралия Джон Куигин, който - макар и да смята проблемът за маловажен, на няколко пъти произнесе една важна дума - а именно „голям“. Веднага след блокадата редица морски капитани сигнализираха, че през последните 10 - 15 години товарните кораби стават все по-големи, а техническите средства и екипажите остават непроменени, дори хората не получават допълнителна квалификация.

„Екстремни природни явления като пясъчната буря, довела до кризата с „Евър Гивън“ е възможно да се случват по-често заради климатичните промени. Суецкият канал продължава да бъде гореща геополитическа точка. Това е място, където в

средносрочен или дългосрочен план е възможно да се стигне до въоръжен конфликт или някакво политическо напрежение в Египет, които да попречат на нормалния трафик през канала“, каза Мико Меред. Той се надява инцидентът да не даде идея на терористични организации да атакуват Суецкия канал, но признава, че това е сериозен риск.

Геополитическата обстановка в региона също не изключва военни конфликти или вътрешнополитически проблеми в Египет, които да доведат до нова блокада - риск, който ще бъде все по-ясно изчислен в застрахователните премии. А това, както и много други фактори, имат своята цена, а тази на таксите за преминаване през Суецкия канал вече е висока.

Повече по темата можете да чуете в [звуквия файл](#).

[Investor.bg](#)

✓ Първите коментари на политическите лидери

ГЕРБ загуби тези избори, а протестният вот спечели, Борисов няма да е динозавър, твърдят председателите на някои партии. От БСП не коментират резултатите

Шест политически формации със сигурност влизат в следващия парламент, показват финалните екзитпол резултати на Gallup International.

Ето какви са първите коментари на лидерите на влизашите в новия парламент формации.

ГЕРБ ще коментира тези избори, след като бъдат ясни резултатите, заяви пред журналисти Любен Дилов - син, водач на листата на коалицията ГЕРБ - СДС в Бургас. "Важно е да си дадем сметка дали да похарчим още милиони за нови избори... Това е предложение към разума на всички, които ще бъдат в следващия парламент", каза той, цитиран от БНР. За Дилов множеството партии и коалиции, които влизат в Народното събрание, е "щастлив резултат".

"Българските избиратели заложиха на промяната", категоричен беше лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ. Той също посочи, че в неговата партия ще направят анализ на тези избори едва след като станат ясни окончателните резултати. Тогава ще стане ясно и с коя партия може да се коалира ДПС.

"Всичко е вариант", каза той пред журналисти и допълни, че не е коректно да се правят анализи на базата на дискусиите в студиата на телевизиите. В момента анализаторите не правят политически модели и конфигурации, а аритметични сметки, каза още Карадайъ.

„Не сме изненадани от резултата от изборите, виждаме началото на трудна промяна, която поискаха българските граждани“, каза по БНТ Христо Иванов, съпредседателят на "Демократична България".

„Потенциалът на формацията не се изчерпва от тези резултати, успяхме да отключим нова енергия включително и извън България. Виждаме, че Бойко Борисов може да печели с административен и финансов ресурс, но не може да вземе властта“, заяви Иванов.

„Борисов просто вече няма да е на хоризонта в роля на динозавър, а ДПС вече няма да е вечният балансър“, допълни той.

„Нека видим дали този парламент има потенциал за работа... Не сме готови да влезем в разговор за коалиции“, коментира още Иванов.

„ГЕРБ загуби тези избори, протестният вот спечели“. Това беше първият коментар на изборните резултати на Мая Манолова, съпредседател на коалиция "Изправи се! Мутри вън!". Със сигурност вотът за нас е подценен от социолозите, така беше и на местните избори, където се явявах с Фандъкова, припомни пред БНТ Манолова.

„Влизаме със сериозна и стабилна парламентарна група. Хората излязоха и гласуваха въпреки опитите на властта да ги сплаци. Хората искат промяна, искат парламент с висока представителност, коментира още Манолова.

На въпрос с кого е склонна да се коалира "Изправи се! Мутри вън!", Манолова каза, че ще се изчакат окончателните резултати.

При никакви условия няма да подкрепяме ГЕРБ и ДПС, заяви Манолова. "Демократична България" и "Има такъв народ" не са наши конкуренти, ние сме партньори и голямата битка беше срещу партията на статуквото, допълни тя.

„Чувствам, че Бойко си отиде. Това не е непременно повод за празник. Тепърва започва трудното“, каза пред bTV Николай Хаджигенов, съпредседател на коалиция "Изправи се! Мутри вън!".

„Нашата коалиция прилича на минимодел на това, което ще трябва да се случи в Народното събрание – за да може всеки да потъпка егото си и да извадим България от кризата“, каза от своя страна Арман Бабикиан.

„Слави Трифонов, Христо Иванов - това са хора, с които сме готови да работим. Ще работим с тези, които искат промяна на страната ни“, каза още той.

„За да не си задавате излишни въпроси тази вечер: Имам симптоми на Covid и си правя необходимите изследвания. И тъй като личната отговорност го изисква, съвсем логично съм се самоизолирал“, написа във Facebook профила си неформалният лидер на "Има такъв народ" Слави Трифонов. Според него не това е важно, а това, което се е случило днес.

"Важно е това, което вие направихте днес. Ако сте си задавали въпроса как изглежда суверенът, ето така изглежда. Обикновено след изборите всички партии се обявяват за победители. Днес победителите сте вие! Вие си поискахте властта и промяната е неизбежна", заключава Трифонов.

"Това, което казахме на обществото - България се нуждае от промяна. Мисля, че бяхме чути, ние се надяваме на много добър резултат", заяви заяви вторият в листата на ДПС в Кърджали Хасан Азис.

"През цялата кампания казахме - България се нуждае от обединяване на партиите, от диалог, независимо от шарения състав в парламента. Ако приоритетите надделят, мисля, че може да се постигне успех и в този парламент", допълни Азис. ДПС изключва националистическите партии от този диалог.

"ВМРО успя да мобилизира патриотичния вот в България", беше първият коментар на председателя на предизборния щаб на партията Юлиан Ангелов.

"Надявам се резултатът да е по-висок от прогнозите на социологическите агенции. Загубихме може би от това, че нямаше как да се проведе нормална кампания, както на други избори, тоест среща с повече избиратели. ВМРО направи една от най-добрите кампании от всички партии в България. Надявам се да имаме добър краен резултат", посочи Ангелов.

"Нека изчакаме окончателните изборни резултати", коментира лидерът на ВМРО Красимир Каракачанов веднага след оповестяването на първите прогнозни резултати от социологическите агенции. Той благодари на всички българи, които излязоха да гласуват.

На въпрос с кого неговата партия би се коалирала, той отговори уклончиво: "Нека видим какво мислят отделните политически лидери". „Няма вариант, при който ВМРО ще търси коалиции с ДПС“, заяви лидерът на ВМРО. Той определи като унижение гласуването в Турция.

„Гласуването в Турция беше тотално неконтролируемо, агитация се водеше на турски език, хората там не говореха на български. Възможно ли е в една секция в чужбина, в която не говорят на български, да гласуват 1505 човека, както е в Чорлу. Кому бе нужно това унижение с гласуването в Турция“, заяви Каракачанов пред Нова тв.

Според него има два варианта - единият е да надделее политическият егоизъм и борбата за власт, а другият - да надделее здравият разум.

"При второто е политиките да обърнат внимание на Covid кризата, циганизацията, демографската криза, доходите. Това е въпрос на желание. Ако българските политически лидери решат да се правят на интересни, няма да има разлика от това, което е било", заяви Каракачанов.

От БСП извършват паралелно преброяване и когато видят окончателните резултати, ще отговорят на въпроси. Това обяви Георги Свиленски на брифинг в централата на партията. Ще коментираме истински резултати, определени от ЦИК, заяви той и благодари на българите, че въпреки страховете от пандемията не се изплашиха и гласуваха.

„Извършваме пълно паралелно преброяване във всички секции в страната. Резултатите от него ще ви бъдат предоставени веднага, след като имаме всички протоколи. И се надяваме, разбира се, тези резултатите да съвпадат с тези резултати, които след това ще обяви ЦИК“, каза Свиленски.

Коалициите в новия парламент обаче никак няма да бъдат лесни. Съпредседателят на "Има такъв народ" Тошко Йорданов коментира, че няма да управляват заедно с БСП, ГЕРБ, ДПС и ВМРО. "Ако се стигне до нов избор - нов избор. В крайна сметка, това е начинът на демокрацията - през избори да стигнем до решение", каза той пред телевизия 7/8.

✓ Екоминистърът провери част от критичните за страната язовири

Проверката включи язовирите „Искър“ и „Панчарево“, както и речното корито на река Искър

Във връзка с интензивните валежи днес министърът на околната среда и водите Емил Димитров извърши проверка на част от комплексните и значими язовири в страната, включително за това дали е осигурена проводимост на речните корита за поемане на очаквания приток, съобщават от пресслужбата на ресорното министерство.

Проверката включи язовирите „Искър“ и „Панчарево“, както и речното корито на река Искър. Установено беше, че в язовир „Искър“ има достатъчно свободен обем за поемане на очаквания приток. Проводимостта е осигурена, като само в отделни участъци е налична храстовидна и дървесна растителност.

Инспекцията на язовир „Копринка“ показва, че към момента има свободен обем от около 39 млн. кубика, като с месечния график е създадена организация за контролирано провеждане на водите чрез ВЕЦ към гр. Стара Загора и Сливен. Насочени са обеми и към язовир „Жребчево“, чийто общ обем към днешна дата доближава 300 млн. кубика. Към момента неговият свободен обем е около 120 млн. кубика, който е достатъчен за поемане на очаквания приток.

Поради увеличения приток, язовир „Камчия“ вече е със запълване над 98% и след достигане до максимален обем, постъпващият приток ще се използва за напълване на язовир „Г. Трайков“, което ще даде възможност за осигуряване на необходимите водни количества и за промишлено водоснабдяване в района на Девня. От страна на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) беше извършена проверка, която установи че проводимостта след язовир „Камчия“ е осигурена.

✓ Коронавирусът възроди дебата за унитаризма срещу федерализма

Трудно е да се каже коя система е по-добра, защото от значение са много фактори

Пандемията от Covid-19 разпали стари противоречия, включително вековния дебат за това коя форма на управление е по-добра: унитарната държава или федералната. Последният, който повдигна въпроса, макар и косвено, бе германският канцлер Ангела Меркел, пише Андреас Клут за Bloomberg.

Объркана от схващането, че Германия, федерална република от 16 провинции, изглежда закъсва с управлението на пандемията, тя каза в телевизионно интервю, че ще „трябва да помисли как това би могло да се направи по централизиран начин.“ Това, което тя има наум, е ново законодателство в областта на общественото здраве, което ще позволи на федералните власти да изземат определени правомощия от провинциите.

В много отношения Германия се намира в сходна главоблъсканица с други федерални държави, от САЩ и Канада до Белгия, Швейцария, Бразилия, Индия и Австралия: Как в пандемия се балансират регионалната автономия и гъвкавите реакции по места с националната координация и съгласуваност?

В Германия неяснотите относно това, кое ниво на управление за коя мярка относно Covid отговаря, напоследък породиха хаос и объркване. Шестнадесетте управители на провинции и Меркел редовно прекарват дълги нощи в търсене на обща политика. Но след това премиерите прилагат до голяма степен каквото си искат. Сега, когато Германия е в трета вълна на

заразата, някои провинции искат да затегнат ограниченията, докато други - пореди всичко Заарланд и Берлин - искат предпазливо да ги разхлабят.

Дебатът ме вдъхнови да се поровя в стари трактати за компромисите между унитарната и федералната държава. Първите имат силни централни правителства, които решават какво да делегират на местните политици; Франция е класически пример. Вторите са децентрализирани по конституция, така че държавната администрация формално и неотменимо споделя властта с регионите.

Твърди се, че едно от предимствата на федерализма е, че той осигурява застраховка срещу тираните. Както унитарната, така и федералната демокрация създават контролни механизми, разделяйки изпълнителната, законодателната и съдебната власти. Но федералните държави имат допълнителна защита чрез вето в регионите. Със собствената си легитимност щатите/провинциите могат да устоят на заграбването на власт от центъра.

Друга полза е, че локалните правителства вероятно са в по-добра позиция от централните власти да съобразяват политиките с предпочитанията на местното население. Това води до поразителни разлики между, например, някои немско говорещи кантони в Швейцария и френско или италианско говорещите. В този смисъл федерализмът благоприятства плурализма и многообразието.

Още по-добре е, че тъй като различните региони се различават политически, те се превръщат в „лаборатории на демокрацията“ и в сцена за непрекъснато съревнование за намиране на политиките, които работят най-добре. В САЩ Калифорния често води в областта на екологичните стандарти. В Индия щата Керала е пионер в образователни реформи, които по-късно се превръщат в модел за други.

Тези предимства обаче си имат цена. Неизбежно някои функции на правителството в крайна сметка се дублират, което е неефективно и може да доведе до проблеми с координацията. Като възпроизвеждат, вместо да споделят определени отговорности, щатите/провинциите също губят икономии от мащаба. Ако например се опитвате да въведете електронни медицински досиета, по-евтино и по-полезно е да имате една национална голяма система, отколкото много фрагментирани, или това, което германците наричат „скърпен юрган“.

Друг недостатък е този, който Меркел отбеляза по телевизията, когато интервюиращият я отбеляза, че германският федерализъм изглежда се е превърнал във форма на „организирана безотговорност“. Регионалните лидери обвиняват федералните власти за проблеми, а вторите им отвърщат със същото. На теория федерализмът прави политиките по-отговорни, на практика понякога е обратното.

Коя система тогава би била по-добра в нормални времена? Трудно е да се каже, защото от значение са толкова много други фактори - от правните традиции до историята и културата. Едно проучване от 2012 г., отчитайки всички данни, стигна до заключението, че има „силни емпирични доказателства в подкрепа на унитаризма“. Той се свързва статистически с по-добро регулиране, по-висок просперитет, по-ниска детска смъртност, по-висока продължителност на живота, по-голяма грамотност и други добри неща.

Аргументът за унитаризма може да изглежда още по-силен сега, във времена, които са всичко друго, но не и нормални. По време на друго бедствие, ураганът Катрина през 2005 г., някои хора обвиниха за калпавата реакция липсата на решителен и координиран отговор от Вашингтон - тоест прекомерен федерализъм. Сега изглежда, че Меркел иска да избегне това.

И все пак, погледът по света не потвърждава нейното усещане. Федерална Бразилия се провали в борбата с Covid-19, но федерална Австралия се справя добре. От друга страна, унитарната Южна Корея, както и Виетнам, изглежда държат вируса под контрол, но унитарните Ирландия, Унгария и Франция не го правят. Когато САЩ централизираха един аспект от своята коронавирусна битка - снабдяването с ваксини - те успяха. Когато Европейският съюз (по-скоро конфедерация) се опита да направи същото, той не успя. Ясно е, че федерализмът и централизацията като такива не са нито проблемът, нито отговорът.

Така че моят съвет към Меркел и други лидери е да внимават с централизирането. На всяка цена оставете федералните власти да са водещи навсякъде, където се изискват огромни ресурси - преди всичко при доставката на тестове и ваксини за цялото население. Но нека регионалните лидери решат дали местните нива на заразяване позволяват отваряне на училища или ресторанти и с какви предпазни мерки. Правилно приложен, този вид федерализъм не е трова, а точен.

Ако Меркел и подобните ѝ поставят на пауза федерализма, нека поне гарантират законово, че стъпката е временна и скоро ще бъде отменена. Да, федерализмът може да бъде неефективен. Но като класически либерал все още чувствам, че помага да се гарантира свободата в дългосрочен план. Това не е нещо, от което да се откажем с лека ръка.

✓ Светът не може да оцелее без доларовата дипломация

Година след като Фед спаси глобалната икономика, няма други реални алтернативи

Спасяването на глобалната финансова система от Федералния резерв на САЩ преди една година предотврати кризата с общественото здраве да се превърне в пазарен хаос. Когато се пише историята за пандемията от Covid-19, би било късогледо да се игнорира това упражняване на финансова дипломация, което затвърди ролята на долара като стълб на световната икономика, пише Дейниъл Мос за Bloomberg.

Това помпане на монетарни мускули поражда големи въпроси относно зависимостта на света от зелените пари и моралния риск, който следва от това. Какво ще стане, ако САЩ решат, че вече не желаят да поемат отговорностите, произтичащи от това че са глобален кредитор от последна инстанция? Въпреки цялата привлекателност на говоренето, че Америка е в упадък, светът има малко алтернативи.

В края на март 2020 г. Фед драстично разшири предлагането на долари за чуждестранни централни банки. Той направи това чрез откриване на доларови суап линии с девет чуждестранни монетарни власти, включително тези на Сингапур, Южна Корея, Австралия и Нова Зеландия. (Фед имаше съществуващи споразумения с Обединеното кралство, еврозоната,

Япония, Канада и Швейцария.) Той също така създаде програма, която позволяваше на повече държави временно да обменят американски ДЦК за долари.

Пасивността щеше да бъде пагубна. Светът беше на ръба на финансова криза. Индексът Bloomberg Dollar Spot се покачи най-много от 2008 г. Но мерките на Фед проработиха: Недостигът на долари беше предотвратен. Индексът на MSCI за валутите на развиващите се пазари достигна дъно на 23 март, след което се радваше на силен подем през по-голямата част от изминалата година.

Седем десетилетия след споразумението от Бретън Уудс, което оформи финансовата архитектура след Втората световна война, влиянието на долара само се засилва. „Въпреки широко разпространеното предвиждане, че светът върви към многополюсна система, щатският долар остава несравнимо най-важната валута, особено като се отчита интеграцията на Китай и бившия съветски блок в световната финансова система“, написаха Етан Илзецки, Кармен Райнхарт и Кенет Рогоф в изследване от 2019 г.

Начинът, по който САЩ използват своя ливъридж, също е показателен. Основните бенефициенти бяха съюзниците и партньорите. Нито една от деветте централни банки, които получиха суапове, не беше от враждебна на Вашингтон страна. В това има твърда политическа реалност. Да, Фед е независим в определянето на монетарната политика на САЩ, но също така внимателно отчита чувствителността на Конгреса. Като пример за това как интернационализмът може бързо да спихне в Капитолия е достатъчно да погледнем изслушването на министъра на финансите Джанет Йелен пред сенатската банковата комисия през март. Тя срещна ожесточена опозиция срещу предложенията за допълнително вливане на капитал в Международния валутен фонд. Сенаторът републиканец Джон Кенеди от Луизиана заяви, че паричната инжекция ще насочи пари от американските данъкоплатци към съперници като Китай и Русия.

Въпреки че Фед калибрира своите действия умело, тези стъпки подчертават уязвимостта на глобалната финансова система. Светът може да е станал твърде зависим от долара и Федералния резерв, който се притича на помощ. Това е сред предизвикателствата, идентифицирани в доклад от януари 2021 г. на Салим Бахадж, икономист в Английската централна банка, и Рикардо Рейс, професор в London School of Economics. „Дали банките инвестират твърде много в чуждестранни активи или разчитат прекалено на чужди заеми, водещи до макрофинансова нестабилност, и дали тази нестабилност е адресирана от суап линиите?“, написаха те.

Независимо от опасностите от пристрастяването, ние сме обхванати от доларова доминация в обозримо бъдеще. Макар че Китай беше единствената голяма икономика, която изобщо отбеляза ръст през 2020 г. и брутният му вътрешен продукт вероятно ще надмине американския преди края на десетилетието, юанът е много далече от това да бъде световна резервна валута. Нещо повече, не е ясно, че свят, характеризирани от сериозна конкуренция, дори студена война между резервните валути, е непременно по-стабилен. Когато системата пламне, не искате препирни за това какъв тип пожарна кола е нужна или съмнения дали маркучите съответстват на пожарния кран.

Китай има мащабни стратегически проекти, но когато има пробив в световната парична система, кого ще повикате на помощ? Лошата Америка - силата, която се смята, че е в залеза си.

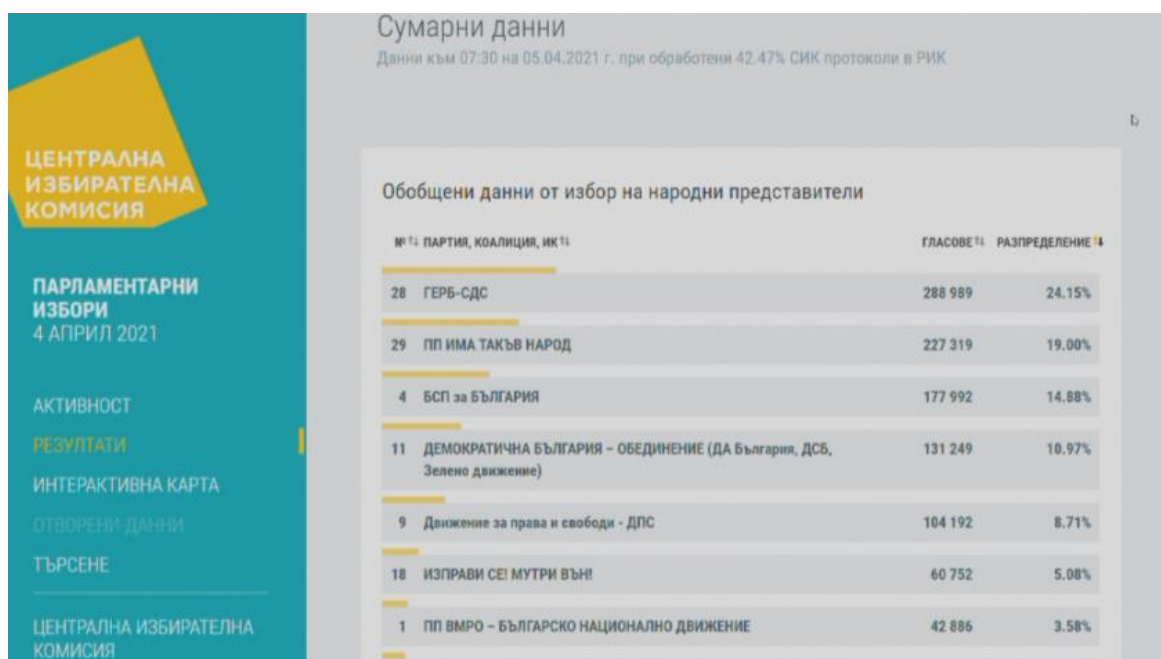
[БНТ](#)

✓ **ЦИК: При обработени над 42% от протоколите ГЕРБ води с 24,15%, следвани от "Има такъв народ" - 19%**

Последни данни, публикувани на сайта на ЦИК към 7.30 ч. При обработени 42,47% от протоколите на СИК във РИК засега ГЕРБ води с 24,15%, следвани от "Има такъв народ" - 19%, а БСП има 14,88%.

"Демократична България" се нарежда четвърта с 10,97%, следва ДПС - 8,71% и "Исправи се! Мутри вълн!" - 5,08%.

ВМРО засега остава под чертата с 3,58%, доста плътно следвани от БНО - 3,19% и "Възраждане" - 2,92% и патриотична коалиция "Воля - НФСБ" -2,44%.

✓ За какво гласуват рестораторите

Работещи мерки и реални компенсации за всички собственици и наематели на ресторанти и хотели очакват след изборите представителите на бранша в Русе. Техният бизнес пострада най-много по време на пандемията, 20% от ресторантите в града са фалирали. Затова днес те гласуват за нов подход при разпределянето на финансовите помощи. Надеждата за адекватно финансово подпомогне ще отведе Мария Гецова до урната. От 30 години тя е управител на ресторант, но казва че толкова трудно никога не е било.

"Съкратили сме готвач, сервитьори. Подадохме за помощ 80 на 20, но ни ги заповорираха, защото не сме плащали осигуровки по обясними причини", обяснява Мария.

Ресторантът няма изнесени маси на открито и в момента продължава да трупа загуби.

Хотелите в Русе също са в икономическа криза. Стаите им са празни. Ако един хотел преди пандемията се е запълвал на 80%, сега заетите стаи са едва 4.

"За 2020 г. 210 000 лв. покрити от нас загуби. Освободих 30 човека. Имахме възможност да си върнем част от персонала, но ние нямаме достатъчно работа", споделя Мая Русанова, която е управител на хотела.

Мая Русанова ще даде своя вот с очакване заетите в бранша да бъдат сигурни за работните си места.

"Трябва да има прозраци, по които да можем да кандидатстваме само и единствено ние. Те изискват от нас да имаме платени данъци. При неработещ обект няма откъде да събереш пари за данък", допълва Русанова.

Освен фалиралите ресторанти, и голяма част от хотелите в Русе изобщо не са отваряли след първия локдаун. Всички разчитат държавата да им помогне за рестарта на бизнеса.

✓ Гърция остава затворена за граждани на трети страни до 19 април

Гръцкото правителство удължи решенията за временно ограничаване на сухопътните граници и забраната за влизане на граждани на трети държави за още две седмици, до 19 април.

Решението за провеждане на бързи тестове на Евзони (Богородица) не се е променило, както за шофьорите на камиони, така и за тези, за които има изключение от забраната за пътуване в южната съседка, а отрицателният резултат е предпоставка за влизане в Гърция.

Новото решение на министрите е относно "мерките за временно ограничаване на сухопътните, въздушните и морските връзки на страната, за забрана на гражданите на трети страни да влизат в страната с изключение на Европейския съюз и Шенгенското пространство" и влиза в сила утре в 6.00 часа сутринта.

За чуждестранни граждани, за които няма забрана, влизането е разрешено само през България, през граничния пункт Промахон (Кулата).

Гръцкото правителство е определило средата на следващия месец, 14 май, като възможна дата за начало на туристическия сезон, а за пътуване до Гърция ще са необходими или сертификат за ваксинация, или отрицателен тест или потвърждение, че сте преболели COVID-19.

[В. Монитор](#)

✓ 17% от младежите в ЕС през януари са били безработни

Равнището на младежката безработица в страните от ЕС 17% през януари 2021 г., което е с почти 10 процентни пункта по-високо от общото ниво на безработица. Още преди COVID-19 кариерата на много млади хора все още беше белязана от кризата през 2008 г. През 2018 г. 61% от младежите в ЕС са заемали нископлатени работни места, пише в свой анализ за онлайн изданието Politico.eu Стефано Скарпета, ръководител на Дирекцията за заетост, труд и социални въпроси на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), цитиран от „Катимерини“.

Не можем да си позволим да повторим грешката от финансовата криза през 2008 г., когато младите хора получиха твърде малко подкрепа твърде късно. Нуждаем се от всеобхватен политически пакет за младежта, включително схеми за наемане и чиракуване и програми за обучение. Германия и Шотландия например въведоха допълнителни субсидии за работодатели, които наемат стажанти, съкратени по време на кризата.

В анализа пише още, че по време на първата вълна на пандемията в няколко държави от ОИСР до една трета от работниците бяха обхванати от схеми за запазване на работното място. Броят на исканията за подпомагане намалая с частичното отваряне на икономиката, но остава по-висок в сравнение със световната финансова криза в много страни. Броят на хората, които претендират за помощи заради загубени доходи и обезщетения за безработица ще нараства с течение на кризата.

Докато санитарните ограничения не бъдат премахнати, отнемането на подкрепата за засегнатите лица и компании би довело до повече фалити, по-голяма безработица, бедност и допълнителни икономически затруднения.

За да намалят непосредствените разходи за тези програми, правителствата трябва да подобрят насочването на подкрепата към семействата и секторите, които имат най-голяма нужда от нея. Фирмите в сектори, които не са обект на задължителни здравни ограничения, трябва да поемат част от разходите за освобождаване на ресурси за други сектори, смята Скарпета.

Според него приоритет трябва да бъде насърчаването на създаването на бизнес и избягването на фалити сред високоефективни, но свръхзадължени компании. Закриванията на фирми са намалели средно с 30% през 2020 г. в страните от ОИСР въпреки безпрецедентния спад на БВП. Това вероятно означава, че някои нежизнеспособни фирми се държат на повърхността чрез мерки за подкрепа, предназначени да подпомогнат компаниите, които биха били печеливши, ако не беше пандемията.

Правителствата също трябва да стимулират създаването на нови предприятия и предприемачеството, като осигурят подходяща защита на самостоятелно заетите работници, например чрез осигуровки за безработица – нещо, което в много случаи не е достъпно за тези, които не са на официални договори на пълен работен ден, призовава експертът.

✓ С до 50 лв. месечно скача вноската по ипотечния кредит

Между 20 и 50 лева месечно е оскъпяването на вноските за ипотечните кредити, които са били обект на частичен мораториум заради пандемията. Това заяви кредитният консултант Тихомир Тошев в ефира на БНР.

По думите му вноските при отсрочените потребителски кредити също ще бъдат по-високи. Припомняма, че срокът, в който бе възможно частично или напълно да отложим своите задължения, изтече в края на месец март. Частичният мораториум за последните разсрочени плащания обаче изтича през декември.

1,82 милиарда лева са разсрочените задължения на домакинствата към края на февруари, сочи последната официална статистика на Българската народна банка (БНБ).

„Хората, които не са успели да се справят със затрудненията си във връзка с изплащането на техните кредити, продължават да имат възможността да се свържат с финансиращата ги институция, да съобщят, че при тях затруднението продължава и да потърсят някакво индивидуално решение“, подчерта Тошев, акто допълни, че банките вече са готови с предложения за подобни ситуации. Той бе категоричен, че ако първата ни възобновена вноска трябва да е в началото на май, но не е ясно дали ще можем да я погасим, е по-добре веднага да потърсим банката.

"Не съветвам за погасяването на едни кредити да вземат нови кредити, пък били те и безлихвени", коментира кредитният консултант. Освен това, още при сключването на частичния мораториум би трябвало да сме наясно, че ще плащаме по-високи вноски след края на отсрочката. Затова той съветва, ако се наложи да договорим нова отсрочка, то тя да бъде максимално кратка, защото в противен случай, ни очаква ново оскъпяване.

Тошев обобща, че при потребителските кредити то ще бъде в рамките между 5 и 20 лева на месец.

Повече от 90 на сто от кредитополучателите обаче ще успеят да се справят с плащанията след мораториума.

Сега

✓ НАП кани 1000 фирми за втора порция ковид-помощи

До момента на предприятия, засегнати от локдаун, са изплатени 99 млн. лева компенсации за загубени обороти

1000 дружества ще получат повторна покана за участие в програмата за подкрепа с оборотен капитал, съобщи Националната агенция за приходите. Това са фирми, които вече са взели средства по фаза 1 от програмата, но не са успели да подадат необходимата информация за участие във фаза 2, поясняват от НАП. Предприятията, пострадали от ограниченията заради коронавируса, имат право на парична помощ, изчислена като процент от оборотите им преди пандемията. Кандидатите ще разполагат със 7 работни дни, в които ще трябва да представят допълнителни данни, за да може да бъде определен размерът на помощта. Документите се подават в Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН).

Програмата за подкрепа чрез оборотен капитал за малки и средни предприятия, засегнати от временните противоепидемични мерки, беше удължена поради преустановяване на дейността на дружествата за периодите февруари или февруари и март 2021 г., като затворени през февруари останаха ресторантите, а до края март баровете и нощните заведения, както и дейности от някои други бизнеси, припомнят от НАП. До момента приходната агенция е одобрила над 10 000 заявления за безвъзмездна финансова помощ на обща стойност близо 99 млн. лв.

Предстои програмата да продължи и с трета фаза за подпомагане на бизнесите с преустановени дейности от 22 март 2021 г., съгласно последните заповеди на министъра на здравеопазването. Конкретните параметри на подпомагането се обсъждат съвместно от НАП и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) и ще бъдат оповестени до седмица.

Повече информация за програмата може да намерите в рубриката [„Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП“](#) на сайта на Агенцията и ли на телефона на Информационния център на НАП на 0700 18 700.

✓ Здравният министър: Медиците ни вече имат колективен имунитет

Медиците в България вече постигнаха колективния имунитет, обяви министърът на здравеопазването във Варна, предаде Радио „Фокус“. Над 70% от здравните работници са преболедували и ваксинирани, така че нямаме притеснения, че хората, работещи в болниците, могат да пострадат, поясни проф. Ангелов. Според него до края на лятото ще може да се постигне стаден имунитет на цялото население - вкл. и заради ускоряване на имунизацията (очаква се България да получи допълнителни 1.3 млн. РНК ваксини).

"Надявам се в края на април да може българите да си избират вид ваксина", каза още министърът. Той изтъкна, че през последните дни има спад заболяемостта - "процентът на положителните проби постепенно започва да намалява на фона на общото количество изследвания, които се правят".

Проф. Ангелов смята, че няма държава, която да е еталон за справяне с коронакризата. "Не можем да се сравняваме с Израел или Нова Зеландия. Всяка държава има свой план за справяне с пандемията. Според мен до настоящия момент нашият план е успешен", обобща здравния министър.

✓ Фирмите за електронни подписи свалят цените

Пакет с карта и четец за 3 години вече струва под 40 лева

Цените на електронния подпис вървят уверено надолу. Миналата седмица дойде поредна новина за намаление на тарифата за граждани - този път от "Борика". Е-подписът стана особено търсен по време на пандемията, тъй като замества ръчно положения подпис и спестява ходенето по гишета, офиси и кабинети и чакането на опашки за подаване на заявления, удостоверения и декларации, както и за получаване на справки, решения и свидетелства, издавани от администрацията. С него можете да подавате данъчни декларации от домашния компютър или лаптоп, да преглеждате данните в здравното си е-досие, да вземете удостоверение за семейно положение или за наследници, да банкирате дистанционно и т.н.

В официалния регистър на доставчиците на е-подписи, воден от Комисията за регулиране на съобщенията, са вписани пет фирми - [„Борика“ АД](#), [„Евротръст Технолъджис“ АД](#), [„Инфонотари“ ЕАД](#), [„Информационно обслужване“ АД](#) и [„СЕП България“ АД](#).

"Досега за издаване на персонално удостоверение за КЕП (квалифициран електронен подпис) за 1 година физическите лица заплащаха 12 лв. с ДДС. От днес цената е 6 лв. за срок от 1 година и 15 лева за три години - при 34.20 лева досега, съобщи в четвъртък "Борика" - дружеството, чийто КЕП е известен с наименованието В-Trust. Така пълният пакет, който освен цифровия подпис съдържа карта и четец, вече струва 27 лева за 1 година и 36 лева за тригодишен срок. Ако човек има е-подпис с изтичащ срок и иска да го поднови, това ще му струва 12 лв. в офис на компанията и само 6 лева, ако се заяви онлайн на <https://store.borica.bg>. Фирмата предлага и **облачен е-подпис**. При него няма нужда от карта и четец, необходими са мобилен телефон с достъп до интернет и свалено приложение В-Trust Mobile. Облачният КЕП се издава и получава изцяло дистанционно - чрез електронна идентификация.

През февруари и "Информационно обслужване" обяви, че намалява цената на е-подписа за физически лица - с почти 63 процента. Държавното дружество, което издава КЕП с името StampIT, вече събира за услугата 12 лв., като сертификатът важи за три години. Като се добавят карта и четец (съответно за 9 и за 12 лв.), комплектът излиза 33 лева лева (с ДДС). "На практика предлагаме електронния подпис за тригодишния период на цена, която до скоро беше за годишен абонамент", похвалиха се от "Информационно обслужване". В допълнение фирмата намали цената за българите със здравословни проблеми. Пакетът (удостоверение за е-подпис с валидност 3 години плюс карта и четец) за хора с намалена трудоспособност струва 21 лева. За ползване на преференциалната тарифа е необходимо да се представи решение от ТЕЛК.

"Искаме е-подписът да стане по-достъпен за българските граждани. Така всеки ще може да има евтин достъп до електронния си сертификат след ваксинация срещу COVID-19 и медицинските си данни, които се съхраняват в електронното медицинско досие", обясни изпълнителният директор на „Информационно обслужване“ АД Ивайло Филипов.

СЕП България (Система за електронни плащания) свали цените за своя *eSign* последно през 2018 г. Комплектът за е-подпис с карта и четец за физически лица струва 39 лв. за година, а за тригодишен срок е 60 лв.

"**Инфонотари**" изостава в конкуренцията. Е-подписът за граждани с валидност 1 година струва 24 лева, а за три години - 54 лева. Цената на смарт картата е 19.20, а на четеца - 22.80 лева (с ДДС).

"**Евротръст**" предлага стандартен е-подпис и е-подписване чрез мобилни устройства. Обикновения *Evrotrust Qualified Natural Person Certificate*, за който са необходими смарт карта и четящо устройство, струва 60 лева, като е с валидност две години. Ако иска да ползва по-модерния вариант, който е и по-удобен, клиентът трябва да има смартфон или таблет и интернет, да свали мобилното приложение на "Евротръст" и да се идентифицира през камерата на мобилния си телефон. С други думи, не е необходимо ходене до офис за получаване на е-подписа и всичко става виртуално. Компанията издава безплатно удостоверението за КЕП и дава гратис за първите три ползвания на е-подписа. След това потребителят трябва да си купи месечен абонамент, като може да избира между два плана - за 5 или за 100 подписвания.

Виртуален контакт

Точно преди година, когато коронавируса започна своето настъпление и у нас, Държавната агенция „Електронно управление“ посъветва гражданите да се снабдят с КЕП, за да избегнат офисите и опашките и да ползват дистанционно услугите на държавните и общинските администрации. Вече за доста услуги на публичните ведомства могат да се ползват и персонални идентификационни кодове - ПИК, каквито издават НАП и НОИ. По данни на агенцията към миналата пролет близо 500 000 българи са притежавали КЕП, 2 милиона души са имали ПИК на НОИ, а най-многобройни - 2.5 милиона, са ползвателите на ПИК на НАП.

✓ "Български пощи" се пренася в метрото

"Български пощи" ще открие общо 14 пощенски станции в софийското метро. Това стана ясно миналата седмица, при откриването на първата такава станция - на спирка „Патриарх Евтимий“. Тя бе посетена от главния изпълнителен директор на „Български пощи“ ЕАД Деян Дънешки.

Според него, "в следващите месец-два" поетапно ще бъдат открити и пощенски офиси в още 13 метростанции, сред които „Театрална“, „Медицински университет“, „Бул.България“ „Красно село“, „Хаджи Димитър“, „Витоша“, „Св.Климент Охридски“, „Александър Малинов“ и „Акад.Александър Теодоров-Балан“.

"Целта на "Български пощи" е да имат офиси в станциите не само по третия, но и по първия и втория метродиаметър, и това да е в помощ на хората", допълва Дънешки.

Във всеки от офисите "Български пощи" ще предлага целия си набор от пощенски услуги, вътрешни и международни парични преводи, куриерски услуги и инкасиране на битови сметки. В станциите също така ще се продават всекидневници, както и периодичен печат, а така също търговски стоки и винетки. В откритата станция "Патриарх Евтимий" вече са изложени за продажба и детски книжки, както и скици за оцветяване.

Пощенските станции ще работят от 7 до 19 часа в делничните дни и от 8.30 до 13 ч. в събота.

✓ **Македония отложи преброяването на населението**

Зоран Заев очаква общо решение със София до юни

Парламентът на Република Северна Македония отложи преброяването на населението за септември, а местните избори за втората половина на октомври с 95 гласа "за" и 12 "против", съобщи Макфакс. Преброяването трябваше да започне на 1 април, но бе отложено за есента заради пандемията.

Преброяването на населението ще се проведе от 5 до 30 септември, а дотогава ще продължи процесът на самопреброяване на живеещите в чужбина граждани на страната.

Също така местните избори, които трябваше да се състоят в началото на октомври, са отложени за втората половина на същия месец и те вероятно ще се състоят на 24 или 31 октомври. Парламентът прие също да се гласува с пръстов отпечатък. Македония.

Премиерът на Република Северна Македония Зоран Заев заяви в интервю за Канал 5, че е възможно да се постигне решение с България до юни, така че да бъде проведена междуправителствена конференция през 2021 г., съобщи МИА. "Македонският език и македонската идентичност не могат да се поставят на масата, защото за това не се преговаря никъде по света. Историята не може и не бива да бъде пречка, а това, от което има значение, е историята, която ние пишем за бъдещите поколения", каза Заев.

Заев заяви, че въпросът с историята може елегантно да бъде решен като се каже, че за един период двете страни наистина са имали обща история. Това е формулировката и в Договора за сътрудничество с България и ние трябва тук да спрем, каза премиерът на Република Северна Македония.

✓ **Седми ден румънците протестирали срещу ограниченията**

Протестни демонстрации срещу ограничителните мерки, наложени от властите поради пандемията се проведоха за седми пореден ден в Букурещ и други градове в Румъния, съобщава агенция Аджерпрес, цитирана от ТАСС.

Протестиращите в Букурещ преминаха в събота от Университетския площад до Площада на победата, където се намира централата на правителството и Двореца на парламента.

Демонстрантите развяха трицветни знамена, надуваха вувузели и удряха по тенджери и тигани. Те скандираха: "Свобода", "Долу предателите", "Партиите са различни, безразличието еднакво" и критикуваха "санитарната диктатура" искайки оставката на правителството, като изразиха недоволството от затварянето на училищата, по-краткото работно време на магазините и задължителното носене на маски на открито.

Повечето от протестиращите бяха без маски и не спазваха физическа дистанция. Сред участниците бяха представители на опозиционната парламентарна партия "Алианс за обединение на румънците" с лидера Й Джордже Симион. Колоната на протестиращите беше придружена от жандармеристи.

Броят на протестиращите на площада на Победата е бил около 1000. Представител на полицията в Букурещ заяви, че организаторите на протеста ще бъдат глобени, тъй като броят на участниците в него значително надвишава 100-те души, разрешени от санитарните норми. По време на шествието не са регистрирани инциденти.

Преди седмица румънските власти затегнаха ограничителни мерки срещу разпространението на коронавируса. По-конкретно беше въведен вечерен час в почивните дни от 20:00 вместо от 22:00, а работното време на магазините беше намалено.

Пълна забрана за поклонници на Света гора, включително и за архиереи

Ръководството на Света гора, Свещеният Кинотис, изпрати писмо до всички светогорски манастири, в което напомня за забраната за влизане на поклонници, без да се прави никакво изключение, включително и за епископи, предаде БГНЕС.

Специалното споменаване на архиереите се дължи на обстоятелството, че са регистрирани случаи на пренасяне на вируса от членове на делегации, придружаващи епископи, които въпреки забраната продължават да посещават Света гора, съобщава "Вима ортодоксиас". В писмото се напомня и за старото решение всички празници в манастирите, скитовете и килиите да се отбелязват без участието на други гости, освен местното братство.

Константинос Докуслис, ръководител на здравния център в Карея, съобщи, че до този момент са установени над тридесет случая на болни монаси на Света гора.

Заразяване след ваксинация на лекари в Перу

Седем перуански лекари са се заразили с ковид-19, след като са били ваксинирани, а трима от тях са били хоспитализирани в отделения за интензивно лечение, съобщава „Дойче Веле“, позовавайки се на информация от Социалното здравно осигуряване. Четирима лекари, които са получили и двете дози от ваксината, остават на домашно лечение. Тримата, които са настанени в болница, са били инжектирани само с първа доза.

Здравните власти напомнят, че ваксинацията не изключва напълно риска от заразяване с коронавирус, но дава шанс за по-лека клинична картина. Перу започна ваксинация на 9 февруари с китайски дози „Sinopharm“ и първият етап е насочен към здравния персонал, военните, пожарникарите и възрастните хора. Целта е да се имунизират 25 милиона от 33-те милиона перуанци, но кампанията напредва бавно. Страната е изправена пред втората вълна на пандемията от декември и в четвъртък регистрира дневен рекорд от почти 13 000 заразени.

Германците: Да забраним туризма в чужбина

Германците активно резервират почивки на Майорка. В същото време проучване на YouGov показва, че почти две трети от жителите на Германия подкрепят идеята за забрана на туристически пътувания в чужбина, съобщава „Дойче Веле“

64 % от анкетираните са за подобна мярка, а 26% са против. Други 10% от анкетираните не са решили. Най-високото ниво на подкрепа за подобна забрана е сред лицата над 55 години – 71%. Но във възрастовата група от 18 до 24 години това мнение също надделява – 54% от младите хора подкрепят идеята.

В Германия търсенето на ваканции на Майорка рязко нарасна, след като германското външно министерство извади испанския остров от списъка на териториите, признати за епидемиологични рискови зони. Благодарение на това, хората които се връщат от Майорка в Германия, вече не се нуждаят от карантина. В същото време германските власти обикновено препоръчват отказ от туристически пътувания в чужбина. Но засега не се планира да се налага категорична забрана за почивка в чужбина.

Мениджър

✓ 18:2 за частния сектор в Топ 20 на заплатите по общини

Частният сектор има водеща роля в почти всички общини в „Топ 20“ по размер на средната заплата в страната. Ситуацията е различна единствено в общините с много силна енергетика – високите заплати идват от обществения сектор в Козлодуй и Раднево, а в Гълъбово са високи както в обществения, така и в частния. При всички други в „Топ 20“ – било то Челопеч, Пирдоп и Панагюрище в Средногорието или индустриалните Девня, Божурище и Марица в близост до големите градове, високите заплати се генерират от частния сектор, пише старши икономистът Петър Ганев в нов седмичен анализ на Института за пазарна политика за заплатите в частния и обществения сектор по общини.

Лидерите сред общините по заплати в частния сектор на практика не се различават чувствително от общата класация за страната. Челопеч, Пирдоп (1 984 лв.) и Столична община (1 794 лв.) заемат трите водещи места. Последните две отбелязват добър ръст от около 10% през 2019 г. След тях се нареждат Гълъбово (1 762 лв.), Девня (1 700 лв.), Суворово (1 623 лв.), Елин Пелин (1 544 лв.), Панагюрище (1 488 лв.), Божурище (1 436 лв.) и Белослав (1 420 лв.). Прави впечатление силният ръст в Елин Пелин (18% през 2019 г.), което е и знак за възможностите в широката периферия на столицата.

В 20 общини се регистрира средна брутна месечна заплата в частния сектор под 600 лв. през 2019 г. Става дума за почти изцяло много малки общини – като Трън и Батак, в които по принцип броят на наетите в частния сектор е малък, а производствените предприятия или изцяло отсъстват, или са в сфери с много ръчен неквалифициран труд и традиционно ниско заплащане. И докато тези 20 са по-скоро крайните примери, то други 53 общини отчитат средна брутна месечна заплата на наетите в частния сектор между 600 и 700 лева. Сред тях има много общини с разнообразен профил, но и много курортни общини. В тази група са например Велинград, Царево и Сапарева баня.

Заплатите в публичния сектор

Класацията на заплатите в публичния сектор изглежда много различно. На първите три места през 2019 г. са познатите Козлодуй (2 722 лв.), Раднево (2 045 лв.) и Гълъбово (1 688 лв.). След това идват големи общини – Столична (1 581 лв.), Варна (1 393 лв.) и Пловдив (1 333 лв.). „Топ 10“ на заплатите в публичния сектор се затваря от Девня (1 332 лв.), Белово (1 296 лв.) и Бургас (1 285 лв.). Спецификата на заплатите в обществения сектор – с голяма роля на администрацията и сфери като образование например, предполага и по-близки нива на заплащане в болшинството от общините. Едва 16 общини отчитат средна брутна заплата в обществения сектор под 800 лв. през 2019 г.

Това разпределение означава, че в повечето общини в страната средната заплата в обществения сектор изпреварва тази в частния. В 56 общини заплатата в частния сектор надвишава тази в обществения – в Средногорието и индустриалните общини около големите градове разликата е около 1,5-2 пъти в полза на частния сектор. В другите 209 общини обаче средната заплата в обществения сектор е по-висока или в два случая равна на тази в частния сектор. Разликата в някои от тях – например Козлодуй и Раднево, също може да достигне до два пъти – този път в полза на обществения сектор.

Извън столицата, където частния сектор води по заплати, масово сред големите общини общественият сектор все още е лидер по заплати. В общините Пловдив и Варна например заплатата в частния сектор е 80-82% от тази в обществения, а причините са няколко. От една страна индустрията с по-високите заплати е изнесена в периферията на тези градове и попада на територията на съседните общини. В сектора на услугите и туризма все още има недеklarирани доходи от труд. В същото време това са общини с много силни социални функции, които концентрират обществени институции с високо заплащане. Заплатите в образованието и здравеопазването във Варна например е сред най-високите в общината, а през 2019 г. вече се отчита и изпреварващото увеличение на заплатите на учителите.

[Анализът е от седмичния бюлетин на ИПИ](#)

✓ До средата на годината се очаква да заработи първият суперкомпютър у нас

До средата на годината се очаква да заработи първият суперкомпютър у нас. Той ще бъде в помощ както на учените, така и на бизнеса.

Създаване на лекарства и ваксини, симулиране на природни бедствия и катаклизми, сложни математически изчисления - всичко това вече е възможно да се случва в пъти по-бързо благодарение на суперкомпютрите.

„Ако преди 3-4 години за дизайна на един автомобил и за изследването му как работят всички негови компоненти е било необходимо година-две, то сега това става за 6 месеца“, казва Мартин Дановски - председател на Държавната агенция за научни изследвания и иновации.

Суперкомпютърът е на стойност близо 12 милиона евро, а работата му ще бъде насочена както към учените от БАН, така и към бизнеса - на местно и европейско ниво.

С този суперкомпютър страната ни се превръща в една от общо осемте локации, на чиято територия да бъдат изградени подобни машини. Така България се утвърждава като дигитален хъб в региона.

За IT специалистите наличието на подобен компютър у нас не е изненада.

„Ние притежаваме изключително богат ресурс и потенциал, изключително качествени кадри, които са много образовани и разбират самите технологии в изключително дребни детайли. Все по-големи компании ще предпочетат да наемат

човешки ресурс от тук, който да изготвят моделите, да обработят данните и да подготвят решения за техните бизнеси”, коментира Кирил Рибарски, който е IT мениджър.

✓ **Технологиите, които променят бизнеса и финансите – в поредица онлайн издания на Tech of Tomorrow**

Технологиите променят света, в който живеем. Те са движещата сила на всяка индустрия и несъмнено водят до трансформации в бизнеса. В поредица от три онлайн издания конференцията Tech of Tomorrow ще анализира кои технологии вече се използват в различните индустрии и как това рефлектира върху бизнеса.

Първото издание на конференцията Tech of Tomorrow на Investor.bg ще се проведе на 7 април, от 14:15 часа и ще се фокусира върху индустриалната автоматизация. Водещи експерти ще говорят за изграждането на интелигентна екосистема за индустриалната автоматизация и къде в България автоматизацията вече се прилага. Акцент в първото издание на Tech of Tomorrow ще бъде образованието и подготовката на кадри като предпоставка за високотехнологично производство.

Модератор на дигиталното събитие ще бъде Вероника Денизова, журналист от Bloomberg TV Bulgaria. Тя е сред най-подготвените икономически журналисти у нас, със задълбочен поглед над финансовата тематика и туризма.

В първата дискусия на 7 април ще участват Мария Христова, главен изпълнителен директор на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции, Христо Гилищаров, управител на FANUC България, инж. Пламен Панчев, основател на „Тракия икономическа зона“ и доц. д-р Боян Жеков, заместник-декан на УниБИТ.

Първото издание на Tech of Tomorrow може да проследите на живо в дигиталната стрийминг платформа за събития [Investor Media PRO](#), която стартира като част от кампания по повод 20-тата годишнина на Investor.bg. Събитието ще се излъчва и на www.investor.bg/live.

✓ **Bloomberg: Българският премиер печели изборите, но без мнозинство, сочат предварителните данни**

Управляващата партия в България, водена от премиера Бойко Борисов, спечели най-много гласове на парламентарните избори, показват предварителните данни, което му дава предимството да си осигури четвърти мандат като лидер на най-бедния член на Европейския съюз, пише [Bloomberg](#).

Вече един от най-дългогодишните лидери на страната, Борисов се възползва от подкрепата на консервативни избиратели, привлечени от неговия амплуа на "човек на хората", въпреки критиките, че не е направил много за подобряване живота на 7-те милиона души в България.

Сега той е изправен пред трънливата задача да събере подкрепа за формиране на коалиция, подкрепена с мнозинство в парламента. Основните съперници на партията „Граждани за европейско развитие на България“ на Борисов, известна като ГЕРБ, се зарекоха да не си сътрудничат с нея - или помежду си - в управляващ съюз.

✓ **AP: Борисов ще търси четвърти мандат сред пандемия и протести**

Българите гласуваха в неделя на парламентарни избори, широко разглеждани като референдум за десноцентристкия премиер в страната след месеци на антиправителствени протести и на фона на нарастване на коронавирусните инфекции, пише [AP](#).

Премиерът Бойко Борисов се надява да спечели четвъртия си мандат. 61-годишният политик ръководи партия ГЕРБ от основаването ѝ през 2006 г. и управлява България с желязна ръка през по-голямата част от последните 11 години. "Винаги съм вземал предвид това, което хората решават ... Нека изборите бъдат честни", каза Борисов, цитиран след като гласува без присъстващи репортери поради пандемични ограничения.

Подкрепата за Борисов ерозира, откакто хиляди излязоха на улиците и обвиниха правителството, че е повлияно от олигарси и не успя да реформира съдебната система. Президентът Румен Радев, гласен критик на Борисов, призова българите да превърнат изборите в неделя в първата стъпка към връщане към законите и правилата.

„Гласувах против краха на държавността, беззаконието и корупцията и за свободна, справедлива и просперираща България“, каза той в неделя след гласуването.

Последните социологически проучвания предполагат, че докато гласуването може да доведе до фрагментиран парламент, който ще се бори да избере ново правителство, ГЕРБ на Борисов ще се окаже с най-много места. Анкетите показват, че партията е с 5-10 процентни пункта пред основния си претендент - Българската социалистическа партия, но далеч не е спечелила абсолютно мнозинство, необходимо да управлява сама, завършва статията.

✓ **Хърватия въвежда нови изисквания за влизане на българи в страната**

От 1 до 15 април са в сила нови изисквания спрямо българските граждани за влизане в страната. Те ще бъдат допускани, ако представят един от следните документи: отрицателен резултат от PCR или бърз антиген тест за коронавирус, сертификат за ваксинация или медицински сертификат за преболедуван COVID-19, съобщи МВНР.

По информация на посолството ни в Загреб тестовете срещу коронавирус трябва да бъдат направени в рамките на 48 часа, преди пристигане на граничния пункт. Ако бързият антигенен тест е представен и престоят е по-дълъг от 10 дни, е нужен втори бърз тест най-късно 10 дни след датата на излизането на резултата от първия тест. Също така бързият тест трябва да фигурира в списъка на тестовете, признати от държавите-членки на Европейския съюз и одобрени от Европейската комисия.

Сънародниците ни могат да представят и сертификат за ваксинация, потвърждаващ, че са минали най-малко 14 дни от поставянето на втора доза или, в случай на еднократни ваксини - потвърждаващ, че са минали поне 14 дни от ваксинацията. Гражданите могат да представят и медицински сертификат за преболедуван COVID-19 или позитивен PCR

или бърз антигенен тест, потвърждаващ зараза от коронавирус, като тестът трябва да е бил направен не по-рано от 180 дни и не по-късно от 11 дни преди пристигането на граничния пункт.

Транзитното преминаване през страната без представяне на изброените документи е разрешено в рамките на 12 часа без пренощуване. При превишаване на 12-те часа транзит пътниците подлежат на задължителна самоизолация в страната.

Предвид увеличаването на броя на новозаразените, в редица административни области в Хърватия като Дубровник, Сплит и др., са въведени допълнителни ограничения - задължително носене на маски на открито. Ресторантите и кафенетата работят само с доставки.

✓ Гърция отпуска 330 млн. евро помощ за отварянето на ресторанти и барове

Гръцките власти отпускат допълнително финансиране в размер на 330 милиона евро за подпомагане на отварянето на ресторанти и барове, които бяха затворени месеци наред заради пандемията от коронавируса, съобщава електронното издание на атинския ежедневник Kathimerini.

Повече от 70 000 ресторанта, барове и кафенета са затворени от ноември миналата година, когато в страната бе въведен локдаун, за да се овладее втората вълна на пандемията от коронавируса. Промишлените асоциации изчисляват, че почти всеки пети собственик на заведение може да не успее да отвори врати преди летния туристически сезон, пише изданието, цитирано от Агенция "Фокус".

"Нашата цел е ясна. Да отворим вашия бизнес възможно най-удобно", увери премиерът Кириакос Мицотакис по време на среща с министри и представители на сектора.

Всеки бизнес ще получи безвъзмездна помощ до 100 000 евро при определени критерии за покриване на разходите за възобновяване, като общият пакет възлиза на 330 милиона евро, се казва в изявление на финансовото министерство в Атина.

Миналият месец държавни служители заявиха, че ресторантите може да бъдат отворени по-късно през април преди планираното отваряне на туристическия сектор - от средата на май. Секторът вече е получил 1 милиард евро от държавата под формата на евтини заеми и други безвъзмездни средства.

Все още възстановяваща се от дългогодишната дългова криза, Гърция отново изпадна в дълбока рецесия заради пандемията и надеждите ѝ за тласък в икономиката от жизненоважния летен туристически сезон понесат удар от нарастващите случаи на инфекции в цяла Европа. В сряда гръцките власти облекчиха някои мерки срещу COVID-19, което позволи на малките магазини да отворят отново врати.

✓ Германският президент посочи грешките, допуснати по време на пандемията

Ограниченията заради коронавируса в Германия ще продължат да действат през следващите седмици. Имаше както успехи, така и неуспехи през последната една годината, белязана от пандемията. Това заяви президентът на Германия Франк-Валтер Щайнмайер в обръщение към народа на страната преди Великден, което беше разпространено в събота и цитирано от ТАСС.

"За някои локдаунът отдавна се превърна не само в проблем за доходите, а във въпрос за банално съществуване. Затова и повече разбирам загубата на търпение и разочарованието поради неуспехите от последните месеци. Много е направено и много е постигнато. Но все пак имаше грешки – при тестването, при ваксинацията и при цифровите решения", каза президентът на Германия.

Той припомни, че сега третата вълна на коронавируса е достигнала Германия, това изисква сила от всички слоеве на населението.

"Следващите седмици отново ще изискват сериозни ограничения и вие разбирате това, както и аз", каза Щайнмайер.

В момента Германия е под карантина, но не толкова строга, колкото през зимата. Отворени са училища и детски градини, фризьорски салони, салони за красота, магазини за цветя и книги. Увеличението на броя на заразените хора намалня през януари и февруари, но от март цифрите отново започнаха да нарастват експоненциално. Експертите отдават това на разпространението на по-инфекциозен щам.

Предполагаше се, че от 22 март уличните тераси на ресторанти, кина и театри ще могат да възобновят работата си, но тези планове все още се отлагат. Локдаунът е удължен до 18 април и е възможно да бъде затегнат.

Според последните социологически проучвания само 19% от анкетираните са доволни от работата на правителството на Германия (с 23 процента по-малко спрямо февруари) от почти 1500 анкетирани, 79% са недоволни. 2% не са дали конкретен отговор.

✓ Сметната палата на ЕС предупреди за риск от измами с евросредствата за борба с COVID-19

Сметната палата на Европейския съюз предупреди за риск от измами и злоупотреби във връзка с европейския помощен фонд за борба с COVID-19, който е на стойност 750 милиарда евро, предаде ДПА, цитирана от БТА.

"Необходима е ефективна система за контрол на средствата от фонда", заяви пред ДПА председателят на Сметната палата на ЕС Клаус-Хайнер Лене.

Средствата от помощния фонд, част от които ще бъдат изплатени като заеми, а друга част като грантове, следва да бъдат използвани за възстановяването на икономиките на страните от ЕС, които бяха засегнати негативно от коронавирусната пандемия. Европейската комисия очаква изплащането на средствата да започне през юли.

Освен средствата от фонда, за възстановяването на европейските икономики се очаква да бъдат използвани и средства от дългосрочния бюджет на ЕС до 2027 г. Така става дума общо за около 1,8 трилиона евро.

По данни на Сметната палата на ЕС милиарди евро европейски средства всяка година се озовават в погрешни ръце. В повечето случаи обаче става дума грешки, а не за измами, смятат европейските одитори.

✓ Буяр Османи: Ще се върнем към нормална комуникация с България

"Оптимист съм, че с новия подход на изграждане на доверие чрез сътрудничество по сектори и със завършването на изборния процес в България, ще върнем обстановката към рационален дебат", заяви министърът на външните работи на Република Северна Македония Буяр Османи, цитиран от в. "Слободен печат", цитиран от БТА.

Той изрази очакване този процес да започне от понеделник и добави, че целта е сериозен ангажимент на двете страни за превъзможване на различията. По думите на Османи така следва да стане възможно на предстоящите през лятото срещи на върха на ЕС да се постигне консенсус по отношение на преговорната рамка и провеждане на първата междуправителствена конференция. Министърът каза това за отговор на журналистически въпроси на пресконференция днес.

"Знаейки, че има достатъчен потенциал в двете държави, за да се върнем към тази нормалност и рационалност в комуникацията, аз съм голям оптимист, че от понеделник започваме с друга, поразлична динамика на комуникация с България, което означава допълнителни усилия в месеците, които следват, за да се хване оптималната възможност за започване на преговорите на срещата на върха на ЕС през юни тази година", заяви Османи в отговор на въпрос дали очаква промяна на българския курс след изборите в България.

Попитан дали очаква по-позитивни отношения с България след изборите, Османи изрази увереност, че това е възможно.

"Мисля, че най-добрата стратегия е да започнем с въпроси, които ни сближават, които създават доверие, за да може след това в една обстановка на взаимно доверие да решаваме и въпросите, по които имаме различия. Убеден съм, че от понеделник влизаме в нова динамика на комуникация, в която фокусът ще бъде върху рационалността, а не върху емоциите", подчерта той.

По отношение на това къде ще гласуват българските граждани в Република Северна Македония, Османи каза, че те ще гласуват в своите дипломатически представителства и консулства и в пет изборни центрове в Скопие, Щип, Струмица, Битоля и Охрид.

"Искам първо да пожелая успешни избори в Република България утре с колкото се може по-малко последици за здравето състояние на гражданите, имайки предвид, че всичко е по-трудно и посложно. И ние имаме такъв опит, че е много трудно логистично, организационно да се организират избори по време на пандемия. Пожелаваме колкото се може по-бързо формиране на институциите с цел създаване на една институционална предвидимост, която ще ни помогне за превъзможване на различията в периода, който предстои", каза Османи.

✓ Русия удължи споразумението за космическо сътрудничество със САЩ

Русия удължи споразумението за космическо сътрудничество със САЩ до края на декември 2030 г.

Руският премиер Михаил Мишустин одобри съответното предложение за удължаване на сътрудничеството за изследване и използване на космоса за мирни цели, обяви руското правителство днес. Процесът ще бъде финализиран с размяната на дипломатически ноти. Споразумението за космическо сътрудничество бе сключено през 1992 г. и вече бе удължавано четири пъти.

В началото на март Русия обяви, че работата ѝ на Международната космическа станция ще продължи до 2028 г. Преди това плановете на Русия бяха за удължаване на работата по застаряващия многомилиарден проект МКС само до 2024 г. МКС лети в космоса на около 400 километра над Земята от над 20 години и на няколко пъти в последните месеци имаше проблеми, свързани с изтичания и декомпресиране.

✓ Кристалина Георгиева посочи три значителни риска за световната икономика

Въпреки че световната икономика е стъпила на по-здрава основа благодарение на ускорения ход на ваксинирането и мащабните програми за фискални стимули, нарастващото неравенство, високите нива на дълг и разминаването между богатите страни и държавите с ниски доходи остават значителни рискове. Това предупреди Кристалина Георгиева, управляващ директор на Международния валутен фонд (МВФ), в интервю за Евронюз, информира постоянното представителство на организацията.

"Предстои да актуализираме прогнозата си за растежа за тази и следващата година. Наблюдава се обаче опасно разминаване в икономическите богатства както в рамките на отделните страни, така и между тях, което налага необходимостта да се постави акцент върху управлението на изхода от здравната криза", посочва Георгиева.

През януари МВФ прогнозира растеж на световната икономика от 5,5 процента през 2021 г. и 4,2 процента през 2022 година, след свиването от 3,5 процента през 2020 година, причинено от пандемията от коронавирус. Спадът в еврозоната бе много по-голям - с 7,2 процента. Ръководителката на МВФ настоятелно прикани правителствата да "инвестират в зелено, по-интелигентно, по-устойчиво на сътресения и по-приобщаващо бъдеще."

"В момента най-важните приоритети остават ускоряването на кампанията по ваксиниране, справянето със здравната криза и това да не се оттегля подкрепата в твърде ранен етап. Със задоволство констатирам, че това са основни приоритети за европейските лидери и народи," допълва Георгиева. Тя приветства фонда за възстановяване на ЕС на стойност 750 милиарда евро, който трябва да помогне най-вече на страните с икономики, силно зависими от туризма и тежко пострадали от кризата.

Планът за възстановяване на ЕС предстои тепърва да бъде ратифициран от 27-те държави членки. До момента това са направили само 16 от тях. Желанието на Европейската комисия е да започне да разпределя безвъзмездна помощ и заеми чрез този инструмент преди началото на лятото.

Георгиева подчерта няколко основни риска, спрямо които правителствата трябва да бъдат особено бдителни през идните месеци като внезапна промяна в условията за финансиране в резултат на рязко икономическо възстановяване.

"Възстановяването на световната икономика с изключително бързи темпове, които значително надвишават очакванията, може да доведе до повишаване на лихвите по заемите и затягане на финансовите условия. Трябва да бъдем подготвени за това. За щастие централните банки, включително Европейската централна банка, дават отличен пример с ясна комуникация и поддържане на ниски лихвени нива по предвидим начин", допълва тя. Шефката на МВФ все пак предупреждава, че държавните дългове са сериозен проблем. По думите ѝ в резултат на фискалните стимули средното съотношение между БВП и дълг в света е достигнало 100 процента.

✓ Реколтата в Европа с тройно по-големи загуби за 50 години

Загубите на реколтата, свързани с жеги и суша, са нараснали тройно през последните 50 години в Европа, става ясно от проучване, публикувано в списание "Инвайрънментъл рисърч летърс" и цитирано от Франс прес. Авторите на проучването се основават на данните за селскостопанското производство и екстремните метеорологични събития (суша, жега, наводнения, студена вълна) в 28 европейски страни (сегашния ЕС плюс Великобритания) между 1961 и 2018 година, посочва БТА.

Най-силно негативно влияние са оказали сушата и топлинните вълни. Степента на въздействие на сушата и на жегите върху земеделската продукция е нараснала почти тройно през последните 50 години - от 2,2 процента от реколтата през 1964-1990 до 7,3 процента за периода от 1991 до 2015 година.

Въпреки че добивът на европейски култури се е увеличил с близо 150 процента между 1964-1990 година и 1991-2015 година, констатирахме, че сушата и топлинните вълни са имали по-тежки последици през втория по-близък период за различни видове култури. Това коментира основната авторка на проучването Тереза Брас от факултета за науки и технологии към Лисабонския университет НОВА.

Зърнените култури - основен продукт, който заема близо 65 процента от обработваемата площ в ЕС и се използва главно за храна на животни, са най-силно засегнатите за разлика от други като зеленчуци, плодове и грозде, които подлежат в много по-голяма степен на напояване. Установихме, че за всяка година, през която има периоди на суша, загубите на зърнени култури се увеличават с 3 процента, отбелязва Тереза Брас.

Тъй като тези екстремни метеорологични събития ще се умножават със затоплянето на планетата, авторите призовават да се изготвят стратегии и да се очертаят приоритети, за да се подобри устойчивостта на агрохранителната система.

ЕС е един от основните производители и износители на хранителни продукти. Случващото се на Стария континент може да има отражение върху световната агрохранителна верига, било то върху цените или върху наличността на продукти, заключават авторите на проучването.

✓ Петролът започва седмицата с поевтиняване

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в понеделник, следвайки силните печалби постигнат в предходната сесия, след като ОПЕК+ се договори да започне постепенно облекчение на съкращенията на производството от месец май, предаде Ройтерс.

Към 8:40 часа българско време цената на сорта Брент се понижи с 0,66 долара, или 1,02%, до 64,20 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,59 долара, или 0,96%, до 60,86 долара за барел.

В четвъртък и двата сорта поскъпнаха с над 2 долара, след като инвеститорите приеха решението на ОПЕК+ като потвърждение за възстановяването на пазара, ръководено от търсенето на и оптимизма около плана на американския президент Джо Байдън за инвестиции от около 2 трлн. долара в инфраструктура. Пазарите бяха затворени в петък заради католическия Разпети петък.

До тези резултати се стигна, след като в четвъртък Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници, начело с Русия, известна като ОПЕК+, се споразумя да облекчи действащите в момента съкращения на производството с 350 хил. барела на ден през май, с още 350 хил. барела на ден през юни и с около 400 хил. барела на ден допълнително през юли. Иначе казано, съкращенията на ОПЕК+ през май ще бъдат 6,5 млн. барела спрямо малко под 7 млн. барела през април.

Увеличението на доставките ще дойде основно от най-големият износител на петрол в света – Саудитска Арабия, която заяви, че до месец юли ще премахне доброволното си намаление на производството с 1 млн. барела на ден. През май страната ще добави 250 хил. барела на ден към добива, 350 хил. барела на ден през юни и 400 хил. барела на ден през юли.

Тази седмица инвеститорите са фокусирани върху непреките във Виена между Иран и САЩ като част от по-широки преговори за съживяване на ядреното споразумение от 2015 г. между Техеран и световните сили.

Преди разговорите външното министерство на Иран заяви, че иска Съединените щати да отменят всички санкции и да се откажат от всякакво „поетапно“ облекчаване на ограниченията.

Анализаторът на Eurasia group Хенри Рим заяви, че очаква санкциите на САЩ, включително ограниченията върху продажбата на ирански петрол, да бъдат премахнати едва след приключване на тези преговори и след като Иран започне отново да спазва нормите по договора.

✓ Цената на акциите на световните борси достигна рекордните 106 трлн. долара

Общата цена на акциите на фондовите борси в света е достигнал в края на март около 106 трилиона долара - рекорд за цялата история на световните финанси. Показателят е нараснал през последната година приблизително с около 60

процентни пункта, съобщи днес водещият японски бизнес всекидневник "Никеи", позовавайки се на оценки на експертите си.

Според изданието глобалният растеж на цените на акциите е свързан с потока от средства към фондовите пазари от инвеститори, които очакват повишаване на печалбата на фона на надеждите за преодоляването на пандемията и възстановяване на световната икономика.

Общата цена на акциите вече надвишава brutния вътрешен продукт на планетата, отбелязва вестникът. Според оценката на експертите на "Никеи" това създава усещане за опасно прегревяване на пазара, предава БТА.

От общата цена на акциите от 106 трлн. долара, 45 трилиона се падат на американските фондови борси, отбелязват експертите.

Акциите в САЩ поскъпнаха с около 70 процентни пункта за годината до края на март под влиянието на смекчената финансова политика на Вашингтон и по-големите финансови инжекции от бюджета, целящи да съживят икономиката в условия на пандемия, отбелязва вестникът.

✓ **Ръст на борсите в Азия след рекорди на Уолстрийт**

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския записаха скромни повишения в петък, следвайки рекордното рали на Уолстрийт, подкрепено от икономическото възстановяване на САЩ, предаде Блумбърг.

Производителите на чипове подкрепиха южнокорейските акции на фона на новината, че САЩ планират среща между автомобилни компании и фирми за полупроводници, на която да бъде дискутиран недостига на микропроцесори. Южнокорейският показател Kospi записа ръст от 25,4 пункта, или 0,82%, до 3 112,8 пункта, като акциите на Samsung Electronics и SK Hynix поскъпнаха съответно с 2,29% и 0,36%.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 465,13 пункта, или 1,58%, до 29 854 пункта. Акциите на технологичния конгломерат Softbank поскъпнаха с 4,22%, а тези на Fast Retailing и Toyota поевтиняха с 2,85% и 0,46%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 18,06 пункта, или 0,52%, до 3 484,39 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite напредна с 19,89 пункта, или 0,89%, до 2 262,08 пункта.

Борсите в Хонконг и Австралия останаха затворени заради католическия Разпети петък.

Същото важи и за водещите борси в Европа. Европейските пазари ще бъдат отворени отново във вторник след великденските празници в католическия свят.

S&P 500 премина границата от 4000 пункта

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха повишения в четвъртък, като широкият показател Standard & Poor's 500 премина прага от 4000 пункта за първи път в историята на фона на обявения от президента Джо Байдън мащабен инфраструктурен план, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши със 171,66 пункта, или 0,52%, до 33 153,21 пункта. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 отчете ръст от 46,98 пункта, или 1,18%, до 4 019,87 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 233,24 пункта, или 1,76%, до 13 480,11, след като акциите на Alphabet и Netflix поскъпнаха с 3,26% и 3,40%, а тези на Amazon и Microsoft – с 2,16% и 2,79%.

Акциите на Microsoft скочиха на фона на новината, че софтуерния гигант ще достави 120 хил. очила за добавена реалност HoloLens на военните в САЩ. Договорът с американското министерство на отбраната се оценява на 21,9 млрд. долара и е със срок от над 10 години.

Като цяло повишенията в четвъртък бяха поведени от технологичния сектор на фона на понижението на доходността по облигациите. Доходността по 10-годишните държани ценни книжа падна със 7 базисни пункта до около 1,68%. Миналата седмица показателят достигна 14 месечен връх от около 1,77%.

Движенията на пазара дойдоха, след като американският президент Джо Байдън обяви инфраструктурен план трилиони долар. Планът включва разходи за пътища, мостове, зелена енергия и подобряване на водоразпределителната система в страната. Това е втората инициатива за мащабни разходи на държавния глава, след като на 11 март той подписа пакет от икономически стимули в размер на 1,9 трлн. долара.

Планът на Байдън включва разходи от приблизително 2 трлн. долара в период от осем години, като той ще бъде финансиран с повишаване на корпоративния данък на 28%.

На икономическия фронт, индексът на Института за управление на доставките (ISM), измерващ промишлената активност в САЩ, достигна 64,7 пункта през март от 60,8 пункта през февруари. Това е най-високото равнище на показателя от декември 1983 г. насам. Границата от 50 пункта разделя свиването от растежа.

На борсите се отразиха и по-лошите от очакваното данни за пазара на труда. Министерството на труда съобщи, че през седмицата до 27 март подадените за първи път заявления за помощ при безработица са били 719 хил. Очакванията на икономистите, анкетирани от Dow Jones, бяха за 675 хил. заявления.

Междувременно „Уолстрийт джърнъл“ съобщи, че Micron Technology и Western Digital прочуват сделка с японската фирма за полупроводници Kioxia за 30 млрд. долара. На този фон акциите на Micron поскъпнаха с 4,76%, а на Western Digital – с 6,92%.

[Cross.bg](https://cross.bg)

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - ГЕРБ е №1, но правителство само след невъзможна до снощи коалиция;
- в. 24 часа - Депутатите в 45-ото народно събрание;
- в. Монитор - 7 формации в НС, БСП се срути;
- в. Монитор - От 50 до 100 лева стигна мизата за купен глас;
- в. Монитор - Вноската по ипотеките скача с до 50 лева;
- в. Телеграф - 7 партии в новия парламент: ГЕРБ първи, БСП и Слави Трифонов на кантар;
- в. Труд - Мисията "кабинет" - почти невъзможна;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Великден не отказа от вота католиците в Раковски, 1/3 отидоха до урните;
- в. 24 часа - Трима нови в борда на БЕХ, бивш депутат ще е шеф;
- в. Монитор - 2,5 милиона българи с ваксини до юни;
- в. Телеграф - Машините изпушиха в две области;
- в. Труд - "Има такъв народ" става решаващ фактор;
- в. Труд - Нужни са нови мерки след изборите;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Димитър Ганев, политолог: Имаме победител във вота - ГЕРБ, и той е поне със 7-8% преднина, която не може да бъде стопена;
- в. Монитор - Проф. Илко Гетов, представител на България в Европейската агенция по лекарствата: Ваксините са ефективни към британския щам, пазят и от разпространение на зараза;
- в. Телеграф - Доцент д-р Михаил Груев, председател на ДА "Архиви": Гласували сме по един месец през 1938 и 1940 г.;
- в. Труд - Историкът акад. Георги Марков пред "Труд": Със Слави шоуто в парламента ще стане още по-голямо;

Водещи анализи

- в. 24 часа - 10 варианта за коалиции и само 2 май реални;
- в. Монитор - Трудно ще е сформирането на устойчив кабинет;
- в. Телеграф - Павел Вълчев, социолог в "Алфа Рискъч": ГЕРБ печели, защото има най-голяма електорална подкрепа;
- в. Труд - Иде затлачен парламент и хронична нестабилност;
- в. Труд - България: страната с дефицитно население.

✓ Предстоящи събития в страната на 05 април

София

- От 15.00 ч. в зала „Мусала“ на хотел „Хилтън“ ще се проведе пресконференция на международните наблюдатели на парламентарните избори 2021.

Бургас

- От 10.00 - 20.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“, в Експозиционна зала, ет. 1 ще бъде представена „Колекция“ - изложба на преподаватели и студенти от катедра „Графика“ - НХА
- От 10.00 - 20.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“, в книжарницата, ет. 2 ще има представяне на няколко бургаски издателства.
- От 10.00 - 20.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“, в зала на кафенето, ет.2/Коридор, ет. 2 ще бъде представена изложба „Хумор от Бургазъ“.
- От 10.00 - 20.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“ в интерактивната зала на ет. 2 ще се проведат демонстрации на работа с 3D принтер и 3D образователна програма
- От 10.00 - 20.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“ в експозиционната зала на ет. 4 в „Архиви“ ще бъде представена изложба съвременен изкуство на Венелин Шурелов, Дарина Пеева, Дора Славова, Иво Бистрички, Симеон Шивачев и Стойко Даскалов
- От 14.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“ в зрителната зала на ет. 3 ще започне документално кино - "Чудото бургаски театър".
- От 17.00 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“ в зрителната зала на ет. 3 предстои прожекция на филм за живота и творчеството на бургаския художник Румен Статков - "Небето, което целува морето" реж. Росен Петров, с гости Румен Статков и Росен Петров.
- От 18.00 ч. в Спортна зала „Младост“ ще започне волейболен мач от календара на НВЛ Национална волейболна лига, Супер Лига - мъже - полуфинал: ВК „Нефтохимик 2010“ - ВК „Левски“.
- От 18.30 ч. в Новата сграда на РБ „П. К. Яворов“ в Зала на кафенето на ет.2/Изложбена зала, ет. 1 ще бъдат отбелязани 130 години от рождението на Константин Петканов.

Велико Търново

- От 13.00 ч. в камерна зала на великотърновския театър ще се проведе пресконференция.

Добрич

- От 10.00 ч. във „Фейсбук“ на Младежки център - Добрич ще се състои събитието #Cover.

Търговище

- От 17.30 ч. в Артгалерията на библиотека „Петър Стъпов“ ще се открие изложба „Жените по света през погледа на Станка Вълчанова“.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.